

Svenska Jägareförbundet

**VERKSAMHETS-
BERÄTTELSE
OCH ÅRSREDOVISNING
2017**

INNEHÅLL

Svenska Jägareförbundets styrelse	4
Ordföranden och GS har ordet	5
Verksamhetsberättelse	
– Inledning	6
– Ändamål och vision	7
– Jägareförbundets regioner	8
– Funktionen Jakt och viltförvaltning	10
– Funktionen Opinion och kommunikation	22
– Juridik och Intressebevakning	32
– Funktionen Utbildning	34
– Funktionen Medlem och marknad	36
– Öster Malma	37
– Jägareförbundet Service AB, Sveriges Vildnad	38
– Svensk Våtmarksfond	39

Årsredovisning

- Ekonomi 40
- Fem år i sammandrag 42
- Resultaträkning 43
- Balansräkning 44
- Kassaflödesanalys 46
- Noter med redovisningsprinciper
och bokslutskommentarer 47
- Underskrifter 54

Revisionsberättelser 56

Svenska Jägareförbundet

SVENSKA JÄGAREFÖRBUNDETS STYRELSE

Svenska Jägareförbundets styrelse. Från vänster: Britt Marie Nordquist, Rickard Axdorff, Monika Stridsman, Anders Iacobæus (1:e vice ordförande), Torbjörn Larsson (ordförande), Björn Sundgren (arbetstagarrepresentant), Torbjörn Lövbom (2:e vice ordförande), Peter Eriksson, Anders Gruvaeus och Jonas Paulsson. Foto: Lars Nilsson/Svensk Jakt

ORDFÖRANDEN OCH GS HAR ORDET

Jägareförbundets årsstämma beslutade 2013 om en ny kurs mot framtiden. Fem strategiska mål, som hela organisationen skulle arbeta mot sattes upp.

Fem år senare kan vi konstatera att målen var tuffa men också att vi tillsammans under resans gång utvecklat organisationen och nått långt. Vår opinionsbildning och kommunikation har utvecklats, utbildningarna blir fler och bättre, vi marknadsför medlemskapet tydligare, ekonomin är stabil och framförallt når vi viktiga jaktliga framgångar årligen. Vi är inte nöjda ännu, men vi är på rätt väg och har nu ännu bättre förutsättningar att lyckas i framtiden.

Under 2017 kan vi konstatera ett antal framgångar för Jägareförbundet. Framgångar som vi alla kan vara stolta över.

- Vi fick högt betyg i medlemsundersökningen. Våra medlemmar är nöjda.
- Svenska jägare har tre veckors förtur till fjälljakten efter regeringens beslut och förbundets långsiktiga arbete.
- En statlig utredning föreslår att tillståndsplikt för viltkameror slopas, oerhört viktigt inte minst för framtida viltövervakning.
- Acceptansen för jakt är rekordhög. 89 procent accepterar jakt enligt den årliga SIFO-mätningen.
- Europaparlamentets önskvärd tydliga beslutsinriktning till EU-kommissionen om att öka flexibiliteten i direktivens bilagor för bland annat konflikter som varg och skarv. En viktig signal vi ännu inte sett de fulla effekterna av.
- Inget totalt utfodringsstopp, men en ny framgångsrik Handlingsplan Vildsvin med frihet under tydligt ansvar.
- Självklart ska man kunna ha fler än två skott i halvautomater vid björnjakt, utredning gav oss rätt.
- Svensk Jakt slår rekord på rekord digitalt. Stort och växande intresse och många följare.
- Vi har fått huvudansvaret i ett nordiskt treårigt minkprojekt.
- Förbundets praktiska roll i sjukdomsövervakning för viltet har stärkts.
- Fyra nya viltmatsprojekt inom ramen för regeringens livsmedelsstrategi.
- Förbundet fick Kalmarregionens Klimatpris - Solrospriset.
- Regeringen har tagit ett steg i rätt riktning för rörelsehindrades lika rätt till jakt.

Under 2017 har vi också påbörjat arbetet med att sätta nya strategiska mål för framtiden. Arbetet genomförs med stor delaktighet internt, för att alla ska känna igen sig och kunna identifiera sig med förbundets framtida mål. Vid årsstämman 2018 i Kiruna kommer vi att besluta om våra framtida mål, så att vi blir ännu bättre på att främja jakten, viltet och våra medlemmar i framtiden.

2017 har varit ett bra år för Jägareförbundet. Det har vi er engagerade och kunniga medlemmar samt personal att tacka för. Vi är övertygade om att vår kunskap, vår närvaro i hela landet kommer att bli ännu värdefullare i framtiden. Det är inte utan viss stolthet som förbundsstyrelsen och generalsekreteraren överlämnar verksamhetsberättelsen för 2017.

Torbjörn Larsson
förbundsordförande

Bo Sköld
generalsekreterare

INLEDNING

Svenska Jägareförbundet är en ideell förening som bildades 1830 och är en demokratiskt uppbyggd organisation av folkrörelsekaraktär. Jägareförbundet består av enskilda medlemmar som är organiserade i 22 till förbundet anslutna länsjaktvårdsföreningar. Föreningarna delar i sin tur in sin verksamhet i 324 jaktvårdskretsar. Föreningarna och kretsarna är självständiga juridiska personer med sina respektive styrelser och årsstämmor. Föreningarna utövar sitt inflytande i förbundet genom valda stämmoombud på Jägareförbundets årsstämma. Mellan Jägareförbundet och länsjaktvårdsföreningarna råder inget koncernförhållande eller annat formellt ägandeförhållande. Bindningen är av federativ art.

Förbund

Utöver medlemmar, länsjaktvårdsföreningar, jaktvårdskretsar och förbundet är cirka 2 000 lokalorganisationer anslutna till Svenska Jägareförbundet.

Länsjaktvårdsföreningar

Jägareförbundets styrelse består av ordförande, nio ledamöter samt en representant för arbetstagarna. Generalsekreteraren ingår inte i styrelsen men är föredragande vid styrelsens sammanträden. Generalsekreteraren leder tjänstemannaorganisationen som består av 109 anställda som finns lokalt representerade i hela landet.

Jaktvårdskretsar

Jaktetik – en central del av vår vardag

Svenska Jägareförbundet anser att jaktetik är en central fråga som vi ständigt måste arbeta med för att säkerställa trovärdighet och samhällets acceptans och därmed främja de svenska jakttraditionerna. Våra jaktetiska riktlinjer samlar vi i följande fem ställningstaganden:

1. Vi respekterar viltet, naturen, människan och samhället
2. Vi vårdar en naturresurs på ett hållbart sätt
3. Vi vårdar jaktens namn och rykte
4. Vi söker och förmedlar kunskap
5. Vi är nogga med säkerheten

Vår värdegrund – inte bara ord utan ett sätt att vara

Våra ledord är Öppenhet, Respekt och Ansvar.

Svenska Jägareförbundet är **öppet** för alla. Vi värdesätter nya idéer och konstruktiv kritik som en viktig del i demokratin och utvecklingen av förbundet. Vi bjuder in till att fler ska få uppleva jakt och viltvård, på så sätt ökar vi omvärldens kunskap om samspelet mellan vilt, människa och samhälle. Vi är stolta över att företräda Jägareförbundet i allt det vi gör och står för.

Vi har **respekt** för viltet, människan och naturen samt har klara jaktetiska riktlinjer. Vi arbetar för att bevara och utveckla den svenska jakten och viltvården, nu och för kommande generationer. Genom kunskap, erfarenhet och tydlighet skapar vi förtroende i vår omgivning, vilket är avgörande för den svenska jaktens framtid. Vi respekterar och stödjer varandra för förbundets bästa.

Vi tar gemensamt **ansvar** för utvecklingen av Svenska Jägareförbundet. Vi tar ansvar för vår organisation genom att vara lyhörda och förankra våra beslut och vi tar samhällsansvar genom att sakligt framföra fakta. Vårt eget ansvar är grundläggande, men som individer tar vi också ansvar för helheten så att vision, mål och medel hänger ihop.

ÄNDAMÅL OCH VISION

Vårt grundläggande ändamål formulerades redan 1830 då vi bildades och i och med det blev landets första jakt-, vilt- och naturorganisation. Omsorgen om de vilda djuren var skälet. Viltstammarna utarmades på den tiden på grund av ett för högt jakttryck.

Det grundläggande ändamålet ligger fast, men är idag än mer utvecklat. Vi är en tydlig jägarorganisation men med naturvården i centrum. Vi arbetar utifrån en stor respekt för viltet, naturen, människan och samhället som kan sammanfattas i orden hänsyn och balans. Vi värnar friluftslivet och allemansrätten som en viktig del av människors välbefinnande och som medlemmar i Svenskt Friluftsliv samarbetar vi också med andra friluftorganisationer.

Svenska Jägareförbundets ändamål

Svenska Jägareförbundet ska genom en riksomfattande organisation bestående av länsjaktvårdsföreningar och jaktvårdskretsar, i samverkan med myndigheter och andra organisationer, ta tillvara medlemmarnas intressen för jakt, viltförvaltning och natur genom:

- Att sprida kunskap om vilt och arbeta för ökad förståelse för människans ansvar för naturen.
- Att arbeta för biologisk mångfald med artrika och livskraftiga viltstammar i ett hållbart ekosystem.
- Att arbeta för att viltets behov av variationsrika och produktiva miljöer blir tillgodosett.
- Att föra fram jaktens stora värde för människors livskvalitet samt viltet som en förnyelsebar naturresurs.
- Att arbeta för en långsiktigt hållbar jakt bedriven utifrån god kunskap om viltförvaltning och hög etik.
- Att lokalt, nationellt och internationellt arbeta för den svenska jakttraditionen och för jaktens framtid.
- Att erbjuda god medlemsservice.

Vi är partipolitiskt obundna. Verksamhetens kvalitet främjas av hög integritet och en demokratisk organisation som ska vila på ett stort mått av förankring och transparens. Att medlemmar, förtroendevalda och tjänstemän strävar mot samma mål är en förutsättning för en väl fungerande verksamhet. Därför måste vår organisation utvecklas kontinuerligt och en modern och god arbetsmiljö säkerställas. Mångfald vad avser kön, etnicitet och kompetens ska eftersträvas.

Visionen är lika enkel som tydlig:

”Svenska Jägareförbundet ska med kraft och kunskap leda och utveckla den svenska jakten och viltvården.”

Utifrån visionen bygger vi vår verksamhet och arbetar mot gemensamma mål.

”

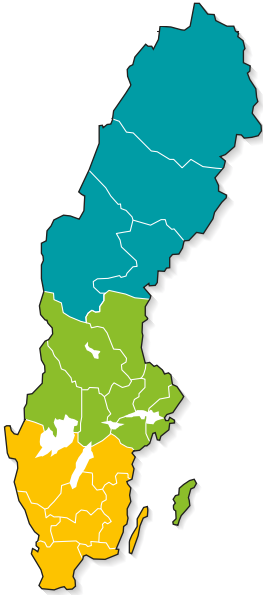
Vi arbetar utifrån en stor respekt för viltet, naturen, människan och samhället som kan sammanfattas i orden hänsyn och balans.

Monika Stridsman

”

JÄGAREFÖRBUNDETS REGIONER

Verksamheten i regionerna präglas av fortsatt samarbete och koordinering med länsföreningarna. Den första workshopen i *Jakten på framtiden 2* har med stort intresse och ambition genomförts i alla länsföreningar och med all personal i fält. I viss utsträckning har också samverkan, samarbete och koordinering skett mellan regionerna, dock har inte allt koordinerats på grund av skillnader i geografi och vilttillgångar. I alla verksamheter spelar personalen i fält en viktig roll för att förmedla efterfrågade kunskaper till alla aktörer i viltförvaltningen. Efterfrågan från allmänhet och jägare ökar ständigt och omfattar främst rådgivning och stöd inom viltförvaltning och enskilda frågor.

Samarbete och samverkan

Samarbetet mellan länsföreningarna och länens viltförvaltningsdeleger är omfattande, men behoven varierar av naturliga skäl i de tre regionerna. Inom regionerna arbetas intensivt för att samverkan och samråd med alla brukarorganisationer ska ske på ett bra sätt. Samverkan med skogsbolag, länsstyrelser, myndigheter och andra organisationer är en viktig del i regionernas arbete och en nyckel till framsynt viltförvaltning. Samverkan har utvecklats och intensifierats inom flera områden. Samverkan med skogsbrukets viltgrupp sker i alla regioner.

Under året har det arbetats med mer intensifierad samverkan inom ramen för flerartsförvaltning. Det är uppenbart att behovet är stort, och ökar, då allt fler klövviltsarter etablerar sig över större ytor i stora delar av landet. Älgförvaltning är den största delen av viltförvaltningen och här har handslaget med skogsbruket diskuterats flitigt under året. Samverkan och dialog med skogsbrukets olika delar har genomförts på ett bra och konstruktivt sätt. Dialog om deltagande inom projektet "Mera tall" har påbörjats och vi ser ljust på dessa ambitioner.

Samverkan och dialogen med Lantbrukarnas riksförbund (LRF) har ökat inom regionernas olika områden, vilket vi har goda förhoppningar om att kunna fördjupa. Dialogen har genomförts i konstruktiv anda och ökat våra gemensamma kunskaper om viltet i jordbrukslandskapet. Vi ser ljust på fortsatt samarbete och tillsammans upplever vi att vi har många fler frågor som förenar än som skiljer oss åt.

Regionråden

Regionråden är viktiga forum där regionen tillsammans med länsföreningarna planerar och följer upp verksamheten i fält. Här deltar också vid behov generalsekreteraren, representanter från förbundsstyrelsen och valberedningen. Regionråden genomförs när de på ett naturligt sätt faller in i förbundets årscykel i verksamhetsplaneringen. Regionråden ger också länsföreningarna möjligheter till viktiga informations- och erfarenhetsutbyten. Inom regionerna görs också regionala gemensamma satsningar, dessa har varit mycket uppskattade och framgångsrika.

Inom viltförvaltningen har älgförvaltningen åter varit prioriterad i samtliga regioner och arbetet har bland annat omfattat framtagande av gemensamt material för utbildning. Analyser av genomförd älgjakt som ställs mot skötselområdenas och älgförvaltningsgruppernas skötsel- och förvaltningsplaner är viktiga delar av arbetet. Detta är uppgifter som upptar en betydande del av fältpersonalens tillgängliga tid. Vidare sker också analyser av spillningsinventeringar i region Syd och Mitt. Att en ny policy och handlingsplan för älg ska arbetas fram uppskattas mycket av regionerna.

Region Norr

Björnjakten påverkades av de spillningsinventeringar som genomförts. I Väster-norrland visade resultaten på en starkt ökande stam och licenstilldelningen dubblerades 2017. I Norrbotten visade resultaten en minskande stam. Detta i kombination med en omfattande skydds jakt under våren (47 björnar) ledde till en helt inställd licensjakt 2017. Tyvärr finns risk att den hanteringen av länsstyrelsen kan äventyra framtida engagemang i spillningsinventeringar i länet.

Inom hela regionen har det varit ett hårt tryck från markägarna att älgstammen ska minskas. Skötselplaner beslutas oftast i enighet av älgförvaltningsgrupperna, däremot finns olika syn på hur målen ska nås. I Norrbotten drev man igenom beslut om tre års älgjakt utan brunstuppehåll. Även i andra län i norr drevs denna fråga, men utan framgång. Frågan har varit ett stort problem när det gäller att skapa och bibehålla goda relationer mellan jägare och markägare. Under senare delen av året har regionen hjälpt Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) att samla in älg huvuden för provtagning av Chronic Wasting Disease (CWD) i Jämtland. Ett 70-tal huvuden har kommit in till provtagning och glädjande nog har inga visat tecken på sjuka djur.

Region Mitt

Spillningsinventering på björn har genomförts, med ett mycket gott resultat, i Gävleborg och Dalarna. Analyser är dock ännu inte klara. Vargspillningsinventering inleddes också under den senare delen av året på ett organiserat och bra sätt. I region Mitt har förberedelserna och genomförandet av 2018 års vargjakt gått enligt plan. Jakten genomfördes på ett jaktetiskt föredömligt sätt.

Jägareförbundets nya "Handlingsplan Vildsvin" med förbundets ståndpunkter i olika förvaltningsrelaterade frågor har mottagits på ett positivt sätt såväl i jägarkåren som i jordbrukarleden. Region Mitt har under året inlett ett aktivt arbete för att öka organisationens kunskap om fältviltet och de förutsättningar som också gynnar den biologiska mångfalden och därmed även fältviltet.

Region Syd

Under året har arbetet med att bättre samordna och koordinera viltförvaltningen med länsföreningar och viltförvaltningsdelegationer påbörjats. Samverkan med jord- och skogsbruket på regional nivå kan utvecklas ytterligare. På lokal nivå förekommer på många platser en väl utvecklad samverkan med jordbrukets företrädare.

Inom vildsvinsförvaltningen fortgår arbetet med lokal samverkan. "Handlingsplan Vildsvin" är ett bra verktyg för information och utbildning. Arbetet med vildsvinsförvaltning kommer även fortsättningsvis att kräva mycket arbete i regionen. Kunskap och utbildning om älgförvaltning efterfrågas i regionen och under 2017 har omfattande utbildning genomförts för älgförvaltningsgrupper och älgskötselområden. Bedömningen är att det krävs fortsatta insatser. Behovet av relevant kunskap om flerartsförvaltning är också stort och behöver utvecklas. Efterfrågan på kunskap om dov- och kronförvaltning är på vissa håll betydande. I jordbrukslandskapet finns ett behov av kunskap för att förbättra livsmiljöerna, framför allt för fältviltet. Arbetet med detta har ökat under 2017 och ska fortsätta under 2018.

Arbete har genomförts i viltövervakningen för att upprätthålla en hög täckningsgrad i inrapporteringen och förnyade insatser krävs för att öka inrapporteringen.

”

Jägareförbundets nya "Handlingsplan Vildsvin" med förbundets ståndpunkter i olika förvaltningsrelaterade frågor har mottagits på ett positivt sätt såväl i jägarkåren som i jordbrukarleden.

Anders Gruvaeus

”

JAKT OCH VILTFÖRVALTNING

”

Jägareförbundet satsade under 2017 särskilt på etik vid jakt med hund.

Britt Marie Nordquist

”

Funktionen har haft och arbetat med nedanstående operativa mål för 2017:

• **Har vi gjort vårt yttersta för att åstadkomma en förutsägbar och långsiktig vargförvaltning.**

Vargförvaltningen kunde under 2017 fungera i stora drag som tänkt. Licensjakt togs beslut om och inga överklaganden av jakten fick gehör. Antalet vargar som fick jagas var dock omotiverat lågt och på grund av tidiga beslut fanns inte det tilldelade antalet vargar som förväntats i de områden där jakt fick bedrivas. Skydds-jakt beslutades om i de mest befogade fallen. Jägareförbundet drev också en massiv insamling av vargspillning i syfte att säkerställa så många vargindivider som möjligt inför kommande jakter och arbetet med en ny ”omräkningsfaktor”.

• **Har vi utvecklat samarbetet i viltförvaltningen med skog- och jordbruket och omsatt det i praktisk förvaltning regional och lokalt.**

Jägareförbundet har under året fortsatt samarbetet och dialogen med såväl jord- som skogsbruk. Förbundet har bland annat deltagit i arbetet med att utarbeta en Viltpolicy för Svenska Jordägareförbundet och har haft ett antal möten på nationell nivå med såväl Lantbrukarnas Riksförbund (LRF) som större skogsbolag och skogsägareföreningar. Under året har också dialogmöten anordnats i alla regioner med främst skogsbruket men också jordbruket i de södra delarna av landet.

• **Har vi fortsatt att stärka och tydliggöra våra jaktetiska värderingar.**

Jägareförbundet satsade under 2017 särskilt på etik vid jakt med hund. Fyra filmer i ämnet producerades under sommaren och spreds, främst via sociala medier, under hösten i samband med jaktsäsongen. Hittills har filmerna setts av 300 000 på Facebook och effekten bedöms vara god.

• **Har vi fortsatt utvecklingen av koncept för framtida flerartsförvaltning.**

Jägareförbundet fortsatte under 2017 sitt arbete för att gradvis implementera en flerartsförvaltning av såväl klövvilt som stora rovdjur. Arbetet med ”Klövviltsobs” i tre län och ”Kronobs” i hela landet fortskred och ett verktyg för framtagande av skötselplaner för kronvilt, ”Ektörne”, togs fram för implementering under 2018.

• **Har vi etablerat ett långsiktigt arbete lokalt, regionalt och nationellt för småvilt i jordbrukslandskapet.**

Jägareförbundet initierade flera samarbeten med Hushållningssällskapet vilket bland annat resulterade i finansiering av ett projekt med Viltvård på kungsgårdar. Regionalt fortskrider arbetet med såväl fortbildning av personal som temadagar och exkursioner. Nationell expertis rekryterades i frågan.

• **Har vi genomfört en undersökning av jaktens värde tillsammans med SLU.**

Studien är genomförd och en första presentation av resultaten gjordes på Sveriges Vildnads seminarium på Skansen i början av december. Fullständig rapport kommer under våren.

• **Har vi utarbetat modeller för förvaltning av gås.**

Förbundet har tvingats fokusera arbetet med gås till den internationella arenan. Ett flertal konferenser och workshops har hållits under året och förbundet har deltagit i samtliga. Den flyttvägsbaserade förvaltningen av gäss och sjöfåglar inom ramen för African Eurasian Waterbird Agreement (AEWA) är nu i praktisk drift och mycket arbete kommer att behöva fokuseras på dessa processer kommande år.

- **Har vi tagit fram koncept för den nya viltövervakningen och påbörjat en successiv implementering.**

Viltdata.se har under året fortsatt att utvecklas. Ett nytt GIS-system (QGIS) har implementerats under året med bland annat en särskild modul för planering och genomförande av spillningsinventeringar. GIS (geografiskt informationssystem) är ett datorbaserat system för att samla in, lagra, analysera och presentera geografiska data. En förstudie av andra länders viltövervakning har genomförts med särskilt fokus på användandet av ny mobil teknik. Arbetet fortskrider under 2018.

- **Har vi tagit fram förslag på nya jakttidsramar.**

Jakttidsramarna har inte förändrats under 2017 då Naturvårdsverket genomförde ett regeringsuppdrag med fokus på hur framtida jakttidsprocesser bör genomföras. Förbundet fokuserade på denna process vilket resulterade i ett förslag från Naturvårdsverket som är helt i linje med vad som beslutades på förbundets workshop i frågan hösten 2016. Förslaget har nu remitterats av regeringen och en jakttidsprocess beräknas kunna komma igång 2019.

- **Har vi skapat förutsättningar för att stödja viltsjukdomsövervakning.**

Med anledning av utbrottet av CWD i Norge har förbundet under året arbetat mycket med viltsjukdomar och viltsjukdomsövervakning. En pilotstudie av insamling av älgskallar för övervakning av CWD genomfördes också under vintern i Jämtland med gott resultat. Spridningen av afrikansk svinpest i Östeuropa har också orsakat mycket arbete från förbundet på såväl nationell som internationell nivå. En studie av möjliga bekämpningsåtgärder har också initierats av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) där förbundet bistår. Under året slogs det fast en linjeorganisation för arbetet med viltsjukdomar där vi håller en mycket god beredskap för hanteringen av olika sjukdomsutbrott.

- **Har vi tagit fram förslag till regelverk och beslutsunderlag avseende bågjakt inför stämman 2017.**

Ett förslag föredrogs på stämman och arbetades tillsammans med Svenska Bågjägareförbundet fram i detalj under hösten. Förslaget är nu klart för överlämnande till ansvarig myndighet, som i detta fall är Naturvårdsverket.

- **Har vi implementerat de nya föreskrifterna för trafikeftersök i länen.**

Som en följd av polisens omorganisation uppstod oklarheter rörande polisens möjligheter att skriva egna föreskrifter för trafikeftersöksarbetet. Detta innebar att arbetet med dessa frågor inte hanterades av myndigheten under 2017. I inledningen av 2018 återupptogs detta arbete både hos Polisen och Naturvårdsverket.

- **Har vi fått ett positivt beslut för projektet Eye of The Hunter.**

Förbundets ansökan till EU fick avslag under året. Förbundet planerar dock att lämna in en ny och omarbetad ansökan under 2018.

- **Har vi tydliggjort och utvecklat hundverksamheten i förbundet, bland annat vad avser lydnadsutbildning.**

Förbundet har under året tydliggjort ett antal arbetsområden inom ramen för hundverksamheten. Arbetet fortsätter under 2018.

FOTO: MOSTPHOTOS

JAKT OCH VILTFÖRVALTNING

”

Höstens småviltjakt är ännu inte utvärderad, men sammantaget kan nog ändå sägas att en stor majoritet av de svenska jägarna varit nöjda över utfallet.

Anders Iacobæus

”

Småviltjakten på statens marker i fjällområdet

Under inledningen av året dominerades fjälljaksfrågan av vilka konsekvenser regeringens beslut hösten 2016 om ändringen i Rennäringsförordningen skulle få på den praktiska jakten. Vad som skapade en viss oro var att den nya lydelsen av 3 § Rennäringsförordningen var tämligen otydlig och att Jordbruksverket inte ansåg det nödvändigt att tydliggöra innebörden av densamma. Länsstyrelserna gjorde trots detta ett mycket bra arbete. Utfallet blev ett i huvudsak enhetligt regelverk i de tre länen och att jägare fast bosatta i Sverige fick företräde till jakten under de tre första veckorna. Från den 16 september öppnades jakten även för utländska jägare. Höstens småviltjakt är ännu inte utvärderad, men sammantaget kan nog ändå sägas att en stor majoritet av de svenska jägarna varit nöjda över utfallet och mycket få klagomål har hörts från vare sig utländska jägare eller turistnäring.

Under slutet av året kom det så kallade "Girjas-målet" att ta över intresset. I kort-het handlar målet om att Girjas sameby i Norrbotten har stämt staten och hävdar att småviltjakten och fisket ska tillhöra samebyn med ensamrätt och att samebyn ska hantera upplåtelsemarkerna av småviltjakt och fiske. Målet gäller visserligen enbart statens mark och vatten inom Girjas sameby, men skulle samebyn vinna målet så torde fler samebyar kräva att detsamma skulle gälla inom deras områden. Vid Gällivare tingsrätts prövning av frågan (dom kom 2016-02-03) vann samebyn. Staten överklagade domen och därmed blev det upp till Hovrätten för Övre Norrland att pröva frågan. Hovrättens dom kom den 23 januari 2018. Även hovrätten fann att samebyn hade bättre rätt än staten till jakt och fiske inom samebyns område men hovrätten ansåg trots det att dagens system med att länsstyrelsen upplåter jakt och fiske inte diskriminerade samebyn eller stred mot några andra principer. Domen har överklagats av både samebyn och staten.

Kust- och havsjaksfrågor

Under våren genomfördes ett Kustjaktseminarium på Öster Malma. Seminariet var välbesökt av såväl företrädare för Näringsdepartementet, olika myndigheter i Sverige och Finland samt av jägare från hela landet. Seminariet hade två teman, "Förvaltningen av våra sälstammar" och "Östersjön - Ett hav i (o)balans".

Under våren presenterade Näringsdepartementet ett förslag till ändring i jakt-förordningen som skulle möjliggöra licensjakt på säl. Miljödepartementet mot-satte sig tyvärr en regeländring och förslaget avsågs av regeringen. Frågan är trots detta fortfarande aktuell och bereds alltjämt på Näringsdepartementet. Ytterligare ett stöd för att ge förutsättningar till en mer omfattande jakt efter säl kom under hösten när professor Sture Hansson presenterade ett arbete rörande konkurrensen om fisken i Östersjön. I rapporten konstateras att säl och fåglar har en stor inverkan på framför allt de kustnära fiskbestånden. I en kommentar till rapporten menar Hansson att Östersjöns sälpopulationer skulle kunna halv-eras utan fara för sälarna men till gagn för många fiskarter.

Årets skydds jakt efter säl bedrevs med ett fortsatt restriktivt regelverk. Detta ses också tydligt i utfallet av jakten, av 560 tilldelade gråsäl fälldes cirka 50 procent och av 130 tilldelade vikare fälldes knappt 35 procent. Skyddsjakten efter knubb-säl var däremot effektivare och av tilldelade 220 knubbsäl fälldes 80 procent.

Svenska Jägareförbundet har under året deltagit som observatör, representerande Nordisk Jägarsamverkan, vid HELCOM (Helsingforskommissionen).

FOTO: MAGNUS RYDHOLM

Rovdjursrådet

Rovdjursrådet har under året bestått av Torbjörn Lövbom (ordförande), Gunnar Glöersen (sekreterare), Stefan Hoof (region Syd), Lennart Johanneson (region Mitt), Karl-Ludvig Norén (region Norr) samt Tomas Björklund (ersatt av Ulf Berg från och med hösten 2017).

Rådet har under året haft två telefonmöten och ett fysiskt möte. Rådet har diskuterat genomförda licensjakter på varg och överklagningar av länsstyrelsebeslut samt bistått länsföreningarna i olika frågor runt licensjakt och inventeringar. Under hösten påbörjades också en revidering av förbundets handlingsplaner för de stora rovdjuren, delvis utifrån antagna motioner och uttalanden våren 2017. Arbetet kommer att avslutas våren 2018.

Delar av rådet har tillsammans med juridiskt stöd från personer i förbundsstyrelsen fört diskussioner med andra organisationer för att kunna säkerställa licensjakten på våra stora rovdjur och då främst varg. Utgångspunkten i det arbetet har varit domen i Högsta förvaltningsdomstolen inför 2017 års vargjakt. Arbetet har kontinuerligt stämts av med förbundsstyrelsen och vid ordförandekonferensen november 2017.

Rådet har också följt utveckling inom EU och med hjälp av personal från den europeiska jägarorganisationen FACE försökt göra en bedömning om det framtida läget. Här finns orosmoln i form av ytterligare förfrågningar från kommissionen rörande vargjaktens påverkan på genetiken samt den begäran om förhandsbesked som Finlands högsta förvaltningsdomstol ställt till EU-domstolen angående den finska vargjakten.

”

Under hösten påbörjades också en revidering av förbundets handlingsplaner för de stora rovdjuren.

Torbjörn Lövbom

”

JAKT OCH VILTFÖRVALTNING

Beräknad avskjutning jaktåret 2016/2017

Avskjutningen av varg, lodjur och björn baseras på de till länsstyrelserna inrapporterade djuren från licensjakten under jaktåret, vilka publiceras på Statens veterinärmedicinska anstalts (SVA) hemsida. Avskjutningen av dal- och fjällripa baseras till övervägande del på den till länsstyrelserna i Norrbottens, Västerbottens och Jämtlands län inrapporterade avskjutningen på statens mark ovan odlingsgränsen. Till dessa värden har summerats den skattning som Jägareförbundet genomför nedan odlingsgränsen. Avskjutningen av mårhund baseras på de av Mårhundeprojektet kvalitetssäkrade och kända mårhundar som avlivats under året. Avskjutningen av älg baseras på inrapporterade älgar till länsstyrelsen.

Beräkning av årlig tillväxt

Årlig genomsnittlig tillväxt i ett 30-års och 10-års perspektiv har beräknats för de viltarter där avskjutningen skattas samt för älg. En linjär regression har anpassats till avskjutningsdata. När lutningskoefficienten i regressionen varit signifikant skild från noll har en trend påvisats, där ett plustecken visar att avskjutningen ökat och ett minustecken att den minskat. I de fall lutningskoefficienten inte varit skild från noll har avskjutningen angivits som stabil.

Den genomsnittliga årliga tillväxttakten har beräknats utifrån regressionens värden. Förutom för björn, lodjur, varg (anmäls till länsstyrelsen), mufflon (ej tillräckliga dataserier) och mårhund (data från mårhundeprojektet) saknas beräkningar för dal- och fjällripa samt fasan, gräsand och raphöna. Se särskilda kommentarer för dessa arter på nästa uppslag.

FOTO: MOSTPHOTOS

Art	Fällda	Årlig tillväxt (%)		Kommentar
	2016/17	30 år	10 år	
Klövilt				
Dovvilt	36 564	+22	+9	Under de senaste åren har avskjutningen ökat i syfte att minska koncentrationer, varför den troligen inte speglar dovstammens utveckling under dessa år.
Kronvilt	8 420	+17	+11	Avskjutningen regleras av länsstyrelsen via planer. Den ökande trenden speglar främst ökande populationer.
Mufflon	647			Lokal och sporadisk förekomst gör denna art svår att skatta. Avskjutningen sannolikt underskattad.
Rådjur	108 191	-5	stabil	På lång sikt en minskning sedan toppåren under rävskaften. Under senaste perioden bedöms stammen vara konstant.
Vildsvin	102 923	+17	+10	Trenden speglar en ökning sedan riksdagen 1987 beslutade att arten ingår i den svenska faunan. Ökningen har avstannat de senaste åren.
Älg	80 694	-1	stabil	Avskjutningen beslutas av länsstyrelsen via tilldelning och avskjutningsplaner. Den långsiktigt minskande trenden speglar en minskande population vilket också varit förvaltningens mål.
Övriga däggdjur				
Bisam	26	-15	-19	Minskat av okänd orsak sedan en topp för 30 år sedan. Invasiv art som ska utrotas inom EU.
Björn	218			Antal djur som får fällas i licensjakten beslutas av länsstyrelsen.
Bäver	7 693	+2	stabil	Långsiktigt ökande trend på grund av återetablering.
Fälthare	24 714	-5	-6	Trenden speglar troligen både en minskande stam och en minskad jakt.
Grävling	26 717	stabil	stabil	Avskjutningen varierar relativt kraftigt mellan år, men uppvisar ingen trend över längre tid.
Iller	2 489	stabil	-7	Trenden kan eventuellt spegla en minskad stam, då det finns tecken på minskning i delar av Västeuropa.
Lodjur	81			Antal djur som får fällas i licensjakten beslutas av länsstyrelsen.
Mink	5 997	-12	-7	Trenden speglar troligen delvis en minskande population. Minken är införd i Sverige och betecknas som invasiv.
Mård	12 616	-3	+4	På lång sikt en minskning som troligen är kopplad till rödrevens återhämtning efter rävskaften, trenden har brutits på senare tid.
Mårdhund	22			Främmande art där förvaltningens mål är att förhindra etablering. Minskad avskjutning över tid speglar troligen ett minskat antal djur.
Rödräv	62 248	+4	stabil	På lång sikt en ökning sedan skabbepidemin på 1980-talet.
Skogshare	14 586	-25	-7	Trenden speglar troligen både en minskande stam och en minskad jakt.
Varg	25			Antal djur som får fällas i licensjakten beslutas av länsstyrelsen.
Vildkanin	20 898	-11	stabil	På lång sikt en minskande trend som delvis kan bero på införseln av kaninpestviruset myxomatos.

JAKT OCH VILTFÖRVALTNING

FOTO: MADELEINE LEWANDER

Gräsand, fasan och raphöna

Gräsand, fasan och raphöna är tre arter där man sätter ut fåglar som sedan jagas samma år. Vid dessa jakter skjuts ofta stora antal fåglar på relativt små arealer vilket påverkar insamlingen av avskjutningsstatistiken påtagligt. Trender påverkas mycket och olika metoder har använts för att normalisera data med hänsyn till utsatta fåglar som fålls. Detta arbete pågår fortfarande och avsaknad av trendmått för dessa arter är en följd av stora svängningar, som i sig är ett resultat av utsättningarnas effekter på statistiken. Arbetet med att hitta bästa möjliga sätt att statistiskt behandla data för dessa tre arter fortgår.

Grågås och kanadagås

Grå- och kanadagås är de två gåsararter som skjuts i större omfattning i Sverige. Det mesta tyder också på att arternas avskjutning samvarierar mellan år vilket förmodligen beror att arterna jagas främst i Skåne och jaktuttaget i Sveriges sydligaste landskap beror mycket på klimat under höst och vinter. Trenden i avskjutning hos grågås fortsätter att vara ökande vilket speglar en fortsatt tillväxt i populationen. Kanadagåsens avskjutning verkar dock ha stabiliserats på en ganska hög nivå, en utveckling som också återfinns i populationsdata. Man kan tolka övergången till en stabil fas hos kanadagåsen som att jakten idag reglerar populationen medan jakten på grågås inte räcker till för att bromsa tillväxten.

Dalripan och fjällripan

Insamling av statistik från den så kallade fria småviltsjakten sköts av länsstyrelserna. Anledningen till att data saknas för flera år under 2000-talet kan härledas till insamlingstekniska svårigheter hos länsstyrelserna och till bristfälligt utbyte av data med Jägareförbundets viltövervakning. Enligt Svensk Fågeltaxering så uppvisar dalripan en negativ populationsutveckling under senare tid medan fjällripan ökar kraftigt. Troligen finns också en korrelation mellan dessa två arters variation mellan åren då fjällripor oftast, men med flera undantag, skjuts under jakt som i huvudsak riktas efter dalripan.

Art	Fällda	Årlig tillväxt (%)		Kommentar
	2016/17	30 år	10 år	
Fåglar				
Alfågel	80	-17	stabil	Trenden speglar främst minskande jakt.
Björkrast	1 163	stabil	+12	Relativt låga antal medför att trenden är svår att tyda.
Bläsand	341	-18	stabil	Trenden speglar främst minskande jakt.
Bläsgås	242	stabil	stabil	För låga antal för att kunna fastställa någon trend. Populationen i tillväxt.
Dalripa	32 015			Se särskild kommentar.
Ejder	2 017	-13	stabil	Trenden speglar minskad jakt och minskande populationer.
Fasan	15 277			Utsättningar påverkar. Se särskild kommentar.
Fiskmås	8 850	-4	stabil	Trend speglar förmodligen långsamt minskande populationer.
Fjällripa	10 060			Se särskild kommentar.
Grågås	22 192	+14	+7	Se särskild kommentar.
Gråtrut	11 490	-3	stabil	Skjuts främst under jakt vid soptippar och liknande. Antalen beror till stor del på rapporter från enskilda jägare vilket medför stora variationer mellan år. Populationen minskande.
Gräsand	66 922			Utsättningar påverkar. Se särskild kommentar.
Havstrut	1 025	-7	-12	Trenden speglar minskad jakt och minskande populationer.
Järpe	4 061	-5	-9	Trenden speglar främst minskad jakt.
Kaja	69 480	+4	+4	Trend speglar ökande populationer.
Kanadagås	21 313	+2	stabil	Se särskild kommentar.
Knipa	6 516	-4	stabil	Trenden speglar minskad jakt.
Kricka	4 307	-4	stabil	Trend speglar minskad jakt och möjligen minskande populationer.
Kråka	69 900	-1	-3	Trend speglar troligen minskande populationer.
Morkulla	1 089	-16	stabil	Trend speglar främst förändringar i jakttid.
Nötskrika	15 989	+1	stabil	Stabil trend trots svag minskning i populationer.
Orre	16 766	-2	-10	Trend speglar populationsutveckling samt minskad jakt i södra Sverige.
Rapphöna	2 339			Utsättningar påverkar. Se särskild kommentar.
Ringduva	59 549	stabil	stabil	Ingen direkt trend trots växande populationer vilket möjligen tyder på minskad jakt. Jakttiden spelar stor roll för historiska jämförelser.
Råka	13 109	stabil	stabil	Ingen trend i avskjutningen, speglar relativt stabila populationer.
Sjöorre	274	-16	stabil	Trenden speglar minskad jakt
Skata	35 925	stabil	stabil	Ingen trend i avskjutningen och långsamt minskande populationer.
Småskrake	277	-15	stabil	Trend speglar främst minskad jakt men också minskande populationer.
Stadsduva	5 630	stabil	stabil	Populationen stabil vilket speglas i avskjutningen.
Storskrake	624	-5	stabil	Trenden speglar minskad jakt
Sädgås	2 212	-2	stabil	Låga antal och stora årsvisa variationer gör trend svårtydd.
Tjäder	15 158	-2	-8	Populationen relativt stabil. Trenden speglar främst minskad jakt i södra Sverige
Vigg	2 951	-22	stabil	Trenden speglar minskad jakt.

JAKT OCH VILTFÖRVALTNING

Viltolycksarbetet

Under 2017 fortsatte Jägareförbundet att utveckla organisationen av jägare som på polisens uppdrag utför eftersök på trafikskadat vilt. Målsättningen är bästa möjliga djurskydd för trafikskadat vilt och säkrast möjliga arbetsmiljö under uppdragen. Medlen vi använder för dessa mål är både en stor utbildningsorganisation och ett ständigt pågående utvecklingsarbete.

Utbildningsorganisationen levererar inom eftersöksområdet kurstillfällen över hela landet och kurser av flera slag. Dessutom tas det fram nya kurser för att komplettera de redan befintliga. Utvecklingsarbetet syftar till att effektivisera verksamheten och stärka måluppfyllnaden i jakt- och viltvårdsuppdraget. Ett stort sådant arbete som tagits i mål under 2017 är framtagande av nya regler för rekrytering av ekipage till trafikeftersök. Även om dessa regler är gemensamma för hela landet finns stora möjligheter att anpassa kraven till rådande förutsättningar i länen.

FOTO: ALLAN WALLBERG

Under 2017 har förbundet kunnat tillhandahålla cirka 5 400 jägare för uppdrag åt Polismyndigheten. Under året genomfördes cirka 58 000 uppdrag, med i genomsnitt närmare tre timmars arbete per uppdrag, vilket gör verksamheten till en av de största som förbundet organiserar.

Avseende jämställdhet ser det inom utbildningsorganisationen relativt ljust ut. Både i instruktörsleden (24 procent kvinnor år 2017) och vid våra distanskurser (24 procent kvinnor år 2017) och fysiska kurser är andelen kvinnor betydligt högre, jämfört med jägarkårens sammansättning.

Tyvärr ökar antalet viltolyckor och samtidigt ökar andelen uppdrag i riskabla miljöer. Svårigheterna att upprätthålla säkerhet och klara ut eftersöken beror till stor del på riskerna från trafiken och på att skottlossning försvåras i bebyggda

områden. Eftersöksjägarna upplever också en minskad förståelse för sitt samhällsuppdrag från allmänheten. Det kan yttra sig i exempelvis riskfyllt körsätt när eftersöksjägaren arbetar vid vägen eller i form av direkta hot eller skadegörelse.

I länen genomförs aktiviteter som syftar till högre uppklarande och säkrare genomförande av eftersöksuppdragen från polisen. Val av såväl innehåll som deltagare görs utifrån största möjliga nytta för vårt uppdrag och utifrån lokala förutsättningar. För det är på lokalplanet som organisationen behöver dimensioneras, kompetensförsörjas, anpassas och nyttjas utifrån rådande förutsättningar och inkommande uppdrags karaktär och mängd.

En helt ny typ av insats för att sänka riskerna under uppdrag sjösatte förbundet också under 2017. Detta bestod i att organisera så att de 10 procent i varje län som utför flest uppdrag erbjuds en sjukvårdsutbildning. Totalt omfattas fler än 500 stycken uppdragstagare. Det är ett första steg, som riktas mot dem som utsätts för störst risker, genom att de är ute på flest uppdrag.

Under slutet av 2017 tillhandahöll också Nationella viltolycksrådet (NVR) en uppdaterad och utökad version av den digitala säkerhetsutbildningen. Denna utbildning fokuserar på säkerhet i förhållande till trafikmiljön och är obligatorisk för alla uppdragstagare inom NVR.

Även i år har förbundet på alla nivåer och över hela landet ställt upp för att både besvara massmedias frågor om viltolycksproblematiken samt informera allmänheten om viltolyckor på mässor, vid köpcentra och andra samlingsplatser.

Viltolycksarbetet i förbundets tre regioner

Verksamheten med eftersök av trafikskadat vilt fungerar relativt väl i region Norr. Här finns stora utmaningar med långa avstånd och glesbefolkade områden. Detta gör att det finns behov att ha eftersöksjägare i systemet som sällan utför uppdrag men som är ovärderliga de gånger viltolyckor sker inom deras område. En stor utmaning är också att området ofta har ett rejält snötäcke och korta dagar under den del av året då de flesta olyckor sker. Det innebär att många eftersök måste göras i mörker och med hjälp av skidor och skoter, snarare än med hjälp av hund. 2017 var ett år med sen snösmältning under våren och tidigt djupt snötäcke i slutet av året vilket bidrog till en ökning av alla typer av viltolyckor.

I region Mitt varierar förutsättningarna och utmaningarna en hel del. I storstäderna och längs högt trafikerade vägar utgör miljön i sig ett problem. Detta både i form av riskerna från trafiken och mindre möjligheter att göra effektiva eftersök. Denna del av landet har också god förekomst av alla de fyra stora rovdjuren, vilket påkallar trafikeftersök av detta speciellt krävande slag.

I region Syd fungerar arbetet med eftersök av trafikskadat vilt bra. Ett jägar- och hundtätt landskap gör att jägare och lämpliga hundar snabbt kan finnas på plats för att förkorta viltets lidande. En utmaning är att rekrytera lämpliga eftersöks-ekipage för rådjur som är det vanligast förekommande klövviltet i samband med viltolyckor. Ofta sker olyckorna tätortsnära, vilket ökar kraven på ekipagen ännu mer. Första halvåret 2017 var det mycket torrt på flera håll, vilket resulterade i att viltet rörde sig mer för att finna vatten. Det kan i sin tur ha bidragit till en ökning av antalet viltolyckor under den perioden.

”

Under 2017 har Jägareförbundet kunnat tillhandahålla cirka 5 400 jägare för uppdrag åt polismyndigheten. Under året genomfördes cirka 58 000 uppdrag.

Jonas Paulsson

”

JAKT OCH VILTFÖRVALTNING

”

Den amerikanska minken utgör ett hot mot den biologiska mångfalden i allmänhet och mot markhäckande fåglar i synnerhet.

Björn Sundgren

”

FOTO: NIKLAS LILJEBÄCK

Projekt Fjällgås

Under 2017 pågick utvärdering och revidering av gällande åtgärdsprogram för fjällgås. Normalt löper åtgärdsprogram i fyraårsperioder men på grund av bland annat arbetsbelastning på Naturvårdsverket har utvärdering av utfört arbete och revidering av programmet skjutits upp. Under 2018 kommer dock detta arbete att avslutas och därefter kommer vi veta hur det nya programmet som ska löpa i minst fyra år kommer att se ut.

Verksamheten i projektet under 2017 bedrevs med stöd från Svenska Jägareförbundet, Nordens Ark, Norrbottens Ornitologiska Förening, Naturvårdsverket, länsstyrelsen i Norrbotten och länsstyrelsen i Västerbotten, men är helt beroende av de omfattande ideella insatser som görs.

Verksamheten inkluderar driften av två större avelsanläggningar, utsättningar i fjällena, inventeringar och kartläggning av viktiga platser för fjällgås, åtgärder för att minska risker för fjällgäss året om, vetenskapliga sammanställningar och kommunikativa insatser. Under 2017 var också projektet medverkande vid två LONA (Projekt ledda av Naturvårdsverket) tillsammans med Hudiksvalls respektive Arjeplogs kommun. Projektet gjorde under året särskilda insatser på övervakning i våra två nordligaste län. Detta gav uppmuntrande resultat då det visade sig att betydligt fler fjällgäss rör sig kring häckningsområdet i Arjeplogsfjällena än vad man tidigare trott. Tyvärr kom våren sent till fjällvärlden 2017 och få fjällgäss gick till häckning. Projektet har getts fortsatt stort utrymme i media.

Mårdhundsprojektet

Att förhindra etablering av invasiva främmande arter är en viktig del av miljö kvalitetsmålet Ett rikt växt- och djurliv. Som ett speciellt projekt, mårdhundsprojektet, ligger arbetet med att förhindra mårdhundens etablering i landet. Det är ett projekt som med stöd från Naturvårdsverket sker i nära samarbete med våra grannländer.

FOTO: TERJE KOLAAS

Minkprojektet

FAMNA (Förvaltning av amerikansk mink i Botnia- Atlanticaområdet) är ett tre-årigt naturvårdsprojekt inom ramen för EU Interreg Botnia-Atlantica. Samarbetspartners och medfinansierare i projektet är Svenska Jägareförbundet, länsstyrelsen Västerbotten, Forststyrelsen, Österbottens Förbund, Kvarkenrådet, Miljödirektoratet, Fylkesmannen i Nordland och Nordlands Fylkeskommune. Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) utgör vetenskaplig samarbetspartner i projektet avseende vetenskaplig kvalitetssäkring av försöksupplägg och eventuell vetenskaplig publicering av resultat.

Projektet genomförs i Sverige, Finland och Norge. Det svenska projektområdet består av Ume älvdal från Vännäsby till utloppet i Kvarken och del av skärgården inklusive Holmöarna. Projektets huvudsakliga mål är att etablera ett storskaligt, permanent och effektivt förvaltningssystem för amerikansk mink, baserat på den senaste vetenskapliga kunskapen, i de av minken mest utsatta delarna av Botnia-Atlantica området. Den amerikanska minken utgör ett hot mot den biologiska mångfalden i allmänhet och mot markhäckande fåglar i synnerhet. Den amerikanska minken är föreslagen att föras upp på EU:s lista över invasiva och främmande arter redan 2018, vilket kommer att ställa högre krav på myndigheter med förvaltningsansvar för amerikansk mink.

OPINION OCH KOMMUNIKATION

”

En viktig del av kommunikationsarbetet har varit interninformation. Att till personal och förtroendevalda sprida kunskap om vad förbundet gör och tycker i olika frågor.

Torbjörn Larsson

I kommunikationsavdelningen ingår Svensk Jakt, information, webb, ungdom/integration och JAQT. Funktionen har haft och arbetat med nedanstående operativa mål för 2017:

- Har vi genom fokusprojekt tagit fram riktlinjer för förbundets framtida opinions- och kommunikationsarbete.
- Har vi ökat vår regionala och nationella närvaro i press och sociala medier, jämfört med 2016.
- Har förbundet en ny webbsida med aktuell och korrekt information.
- Har Svensk Jakt lyft fram Jägareförbundets verksamhet ännu bättre.
- Har vi ökat acceptansen för jakt genom att bland annat arbeta med etik, Vård i det vilda och viltkött.
- Har vi i Jägareförbundets länsföreningar ökat antalet aktiviteter för integration och ungdomar.
- Har vi ett webbaserat juridiskt rådgivningsforum för medlemmar.
- Har vi aktivt verkat för att förhindra EU-begränsningar avseende jaktvapen och för att förkorta handläggningstiderna på vapenlicenser i Sverige.

Målen i verksamhetsplanen, samt de strategiska målen, bildar basen i allt kommunikationsarbete. Detta gäller såväl personal, länsföreningar och förtroendevalda som förbundet som helhet. I stort sett alla anställda och förtroendevalda har i olika omfattning kommunikationsansvar och uppgifter.

”

I kommunikationsarbetet märks det tydligt att såväl förmågan som förståelsen för information, kommunikation och opinionsbildning ökar i organisationen. Jägareförbundets kommunikations- och opinionsarbete blir allt bättre. Än finns det förstås mycket mer som kan utvecklas för att förfina insatserna, professionalisera utförandet, målgruppsanpassa budskap och välja rätt kanaler, samt öka användandet av sociala medier.

En viktig del av kommunikationsarbetet har varit interninformation. Att till personal och förtroendevalda sprida kunskap om vad förbundet gör och tycker i olika frågor. Snabb information kring beslut och förändringar av viltförvaltningen till organisationen har varit en målsättning. Detta har vi lyckats med.

De gånger vi har velat nå ut med våra budskap har vi lyckats. Genom befintliga kanaler når vi myndigheter, politiker, medlemmar och jägarkollektiv. Vi behöver dock utvecklas för att bättre nå den breda allmänheten. Användandet av sociala medier ökar. Förbundets metoder för att nå ut med budskap utvecklas.

Svenska Jägareförbundet ska vara en öppen organisation. Därför är transparens och tillgänglighet viktiga beståndsdelar i allt vi gör. Förbundet är angeläget om att bistå och dela med sig av sin kunskap till media och allmänhet på bästa sätt och bygga bra relationer med pressen.

Vad förbundet står för

Under 2017 tog Jägareförbundet fram enkla ståndpunkter vad förbundet står och arbetar för. Dessa spreds internt i organisationen och publicerades på webbsidan. Syftet var att öka kunskapen om förbundets åsikter såväl internt som externt.

Acceptans för jakt

Ett av viktigaste strategiska målen är att säkerställa en hög acceptans för jakt bland allmänheten. Acceptansen mäts via en Sifo-undersökning med jämna mellanrum. Vid förra mätningen 2013 låg acceptansen på höga 87 procent. I november 2017 blev det klart att acceptansen för jakt är rekordhög - 89 procent. Det gör förmodligen Sverige till det land där jakt har högst acceptans i världen. Det är något vi ska vara stolta över och ett förtroende vi behöver förvalta väl. Kan-ske har arbetet med opinionsbildning och med att föra ut hur vi arbetar med jakt och viltförvaltning i samhället varit ett led i den utvecklingen.

Etikfilmer

Med syftet att öka etiken kring jakt med lös hund producerades fyra filmer. Dessa förklarar behovet av en hög etik i jakten och tar upp olika områden där jägarna måste vara uppmärksamma. Filmerna har spridits via sociala medier och fått stor uppmärksamhet. Såväl jägare som andra organisationer har sett och gillat vårt sätt att närma sig svåra och jobbiga frågor.

Samhällsnytta

Som en del i arbetet med att visa upp vad Svenska Jägareförbundet tillför samhället togs under 2016 en broschyr fram om hur jägarna bidrar med samhällsnytta. Broschyren har under 2017 använts i länen och har delats ut till politiker och tjänstemän vid myndigheter och allmänhet.

Opinionsbildning

Många länsföreningar tar regelbundet initiativ till opinionsbildning/intressebevakning via möten med sina regionala riksdagsledmöter. Flera länsföreningar har också utvecklat ett bra koncept för hur de ska arbeta med kommunikation och tar ett större ansvar för regionala frågor. Nationellt arbetar förbundet brett och målmedvetet med faktaupplysningar och opinionsbildning genom debatter, seminarier, möten och utspel i media. Forskningsresultat och fakta är grunden i vår opinionsbildning.

Länskommunikatörer

Under slutet av 2017 hölls ett nationellt möte med länskommunikatörsnätverket. Många olika frågor diskuterades för att öka förståelsen kring arbetssätt, sprida goda exempel och strukturera arbetet. Det hölls också en föreläsning kring hur opinionsbildning via sociala medier utförs av professionella opinionsbildare, samt vilka nätverk de arbetar i. Resultaten av nätverket med länskommunikatörer blir successivt bättre. Dock har det visat sig svårt i några län att hitta en länskommunikatör. Den största vinsten av arbetssättet är att alla länsföreningar känner ett större ansvar för kommunikationen i förbundet.

OPINION OCH KOMMUNIKATION

FOTO: BO SKÖLD

JAQT

I början av januari hölls ett nationellt möte för Jägareförbundets nätverk för kvinnor, JAQT. Nätverkets mål ligger i linje med förbundets strategiska mål och syftar till att öka antalet jagande kvinnor, öka antalet kvinnliga medlemmar och få fler kvinnor som ledare och förtroendevalda i förbundet. Under året genomfördes ett stort antal aktiviteter inom JAQT runt om i landet.

Indexmätningar

2014 infördes årliga indexmätningar för att få vetskap om hur medlemmarna uppfattar förbundet och det arbete som utförs. Under 2017 gjordes ingen indexmätning. Istället gjordes, inom ramen för Jakten på Framtiden 2024, en medlemsundersökning med 2 200 svarande. Genom denna undersökning ställdes kontrollfrågor som validerade resultaten i tidigare indexundersökningar. Medlemsundersökningen gav många intressanta svar. Huvuddelen av materialet kommunicerades i arbetet med Jakten på framtiden 2024.

Medieutbildningar

Under 2017 har förtroendevalda och tjänstemän erbjudits att lära sig hur media arbetar och hur man agerar i intervju-situationer. Det är viktigt att vi möter företrädare för media och förklarar hur jakten och viltet förvaltas på ett klokt och hållbart sätt. Även utbildningar med inriktning mot sociala medier har genomförts. Dessa har syftat till att ge en grundläggande kunskap om de verktyg som finns och hur vi ska använda sociala medier.

Arbete med opinionsbildare och nätverk

Opinionsbildare har allt större påverkan på samhällsutvecklingen i olika frågor - även jaktrelaterade. Därför är det viktigt att kunskapen om jakt och viltförvaltning hos denna grupp och hos beslutsfattare är korrekt. Även vi på förbundet vill hålla oss uppdaterade på hur man ser på jakt ute i samhället. Under året har därför en jägarexamenskurs och en jakt för opinionsbildare genomförts. Vi deltar även i olika referensgrupper och nätverk som Naturens år, Rovdjurscentret de 5 stora, Skogen i Skolan, med flera.

Lämpligt tillvaratagande av viltkött

I en Sifomätning 2017 framkom att 51 procent av svenskarna vill äta mer viltkött. Men hur får man tag på det naturliga och nyttiga viltköttet om man inte själv jagar? Andra frågor som många ställer sig är; varifrån kommer maten, vilken mat finns lokalt där jag bor? Inte bara kockar vill ta jägarexamen för att ha kontroll på råvarans hela kedja bakåt - utan många hävdar att de tar jägarexamen för att de vill skaffa sitt eget naturliga kött.

Svenska Jägareförbundet har sedan många år aktivt arbetat för att öka intresset för viltkött. Dels finns ett behov hos jägarna att få ökad kunskap om tillvaratagandet och dels ökar intresset hos många för att äta mer hållbart och närodlat.

På Viltmat.nu, Jägareförbundets viltmatsajt, finns det mesta om viltkött att läsa. Hur du styckar vilt, lagar vilt, säljer och köper vilt och så vidare. Här finns recept, filmer om urtagning och länkar till gårdsbutiker. Det finns dessutom informationsmaterial att ladda ner som till exempel styckschema, butiksmaterial, viltmatlagningstips. Andra trycksaker som förbundet tillhandahåller och informerar om är hur mycket vilt jägare får sälja och om trikinprovtagning av vildsvin och björn.

Vi har även under året sett till att en viltmatlåda finns på alla Jägareförbundets kontor med informationsmaterial för att kunna delta och informera om viltkött vid lokala mässor och evenemang. Viltkött är ofta dragplåstret vid förbundets deltagande på till exempel Vildmarksmässan och Bok- och biblioteksmässan. Under året har förbundet även erbjudit presentpåsar för viltkött, så att jägare uppmanas dela med sig av viltköttet i frysen.

Inför 2018, när förbundet kommer driva fyra viltmatprojekt med stöd av medel från Jordbruksverket, testade vi några evenemang. Dels i centrala Stockholm, då ett vildsvin styckades i en fullspäckad Cerverabutik och med information om viltkött och tillagning. Dels provade vi att bjuda på vildsvinsbiffar i en skola utanför Eskilstuna med bra gensvar från såväl elever som lärare och skolkökspersonal. Båda evenemangen kommer att utvecklas i nya viltmatprojekt.

OPINION OCH KOMMUNIKATION

Presskontakter

Vi har ständiga kontakter med företrädare för media. Förbundet skickar regelbundet ut pressinformation om aktuella jakt- och naturfrågor. Vi har en hög ambitionsnivå när det gäller att bistå med underlag, fakta och kontakter. Det finns ett fortsatt stort intresse för viltfrågor och vi ser det som en viktig uppgift att dela med oss av vår kunskap och tillhandahålla relevant information. Det kan gälla allt från ökning av antalet som klarat jägarexamen till viltmat och hur vildsvinsstammarna förändras i länen.

Publicitet

Antalet artiklar om Svenska Jägareförbundet är många och under 2017 publicerades över 2 300 artiklar där förbundet medverkar. Antalet artiklar blir dock ett allt mer trubbigt verktyg för att mäta synligheten av förbundets verksamhet eftersom spridning på sociala medier får allt större betydelse för visibiliteten. Artiklar på förbundets webb och sociala medier får allt större spridning, främst via sociala medier.

Hemsidan

Hemsidan är en av Svenska Jägareförbundets absolut viktigaste kanaler för att kommunicera och interagera med allmänhet och jägare. Innehållet på förbundets webbplats består av information om Jägareförbundet, personal, jakt, regler, regeringens Jakt- och viltvårdsuppdrag, nyheter, vilt, jägare och natur. Länsjaktvårdsföreningar och jaktvårdskretsar har också egna hemsidor främst med information om den lokala verksamheten.

För att göra en tydlig åtskillnad mellan föreningsinformation och sådant som hör till Jakt- och viltvårdsuppdraget finns sedan 2013 en särskild flik för de nyheter och den information som rör uppdraget.

Jägareförbundet använder frekvent Facebook (drygt 27 000 gillar), Twitter (drygt 2 000 följare), Instagram (närmare 7 000 följare) och sin Youtube-kanal (drygt 3 000 prenumeranter). Detta gör att informationen inte bara når jägare, utan även deras vänner, eftersom vi har hög delningsfrekvens på dessa nyheter.

Besöksfrekvensen, räknat i antalet unika besökare, var 1 399 837 under 2017, en ökning med 10,6 procent sedan 2016.

De fem mest besökta avdelningarna 2017:

1. Jakten 2 190 045 sidvisningar
2. Utbildning 1 155 445 sidvisningar
3. Startsidan 804 352 sidvisningar
4. Vilt 763 077 sidvisningar
5. Skytte 362 741 sidvisningar

Svensk Jakt

Svensk Jakt har under 2017 gett ut tolv nummer, varav ett dubbelnummer, omfattande totalt 1 252 sidor. Redaktionen har bestått av sju fast anställda samt ett flertal frilansande medarbetare, vilka i olika grad är knutna till tidningen. Tidningens TS-kontrollerade upplaga var 120 900 (2017). Tidningens räckvidd var i Orvesto Konsuments senaste mätning (2017:2) 232 000 läsare. Detta är en ökning med 2 000 jämfört med samma mätning föregående år.

I Svensk Jakt nummer 5 inleddes en stor redaktionell satsning - Jaktresan i Sverige. Reportageserien, som gör ett nedslag i Sveriges alla landskap och där berättar om någon specifik jakthistorisk händelse som påverkar jakten ännu i våra dagar, har tagits emot mycket väl av läsarna. 2017 var också kronhjortens år i Svensk Jakt. I en serie om sex delar, med illustrationer och text av konstnären Rolf Svensson, riktades extra uppmärksamhet mot kronviltet. Svensk Jakts särskilda fokus på jakten i kulturen fortsatte under 2017. Under året har ännu större tonvikt lagts på konsumentupplysande journalistik. Samtliga utgåvor innehöll ett stort och väl genomarbetat test. Under året infördes även ett par nya vinjetter i tidningen. I "Duellen" ställer vi två jämförbara produkter mot varandra och utvärderar deras för- och nackdelar. Under vinjetten "Fråga veterinären" besvaras läsarfrågor om hund och viltsjukdomar av veterinär Jonas Malmsten.

Under 2017 har redaktionen arbetat med att tydligare och bättre spegla Jägareförbundets arbete. Detta har resulterat i många artiklar på både hemsidan och tryckt tidning.

svenskjakt.se

Efter bytet av publiceringssystem, från Episerver till Wordpress, i oktober 2016 har återstående delar av sajten under 2017 flyttats in i det nya systemet. Bytet av publiceringssystem har inneburit ett betydligt mer användarvänligt system för redaktörerna och utvecklingskostnaden är dessutom väsentligt lägre.

66 procent av besöken gjordes med mobiler, 23 procent med datorer (desktop) och 11 procent med plattor. Mobilbesöken ökade med 17 procent. Desktop tappa de med 7 procent och plattorna ökade med 5 procent jämfört med föregående år. Eftersom mobil är den viktigaste digitala plattformen har vi under året tagit fram nya appar för Android och iOS. Apparna har byggts av Vildmarksdata och de lanserades i slutet av oktober. Vid byggandet har utvecklarna stött på en del problem i den så kallade pushfunktionen (där redaktionen kan pusha ut så kallade nyhetsflashar till användarnas telefoner). Problemet har inneburit att de nya apparna hittills inte marknadsförts nämnvärt, men cirka 7 000 användare har ändå laddat ner de nya apparna. Vi räknar med att problemet ska lösas under inledningen av 2018. Apparna kommer fortsätta utvecklas - och naturligtvis även marknadsföras.

Besöken på sajten från andra länder fortsätter att öka. 9 procent av besöken kom från utlandet. Flest utlandsbesök, 250 000, kom från Norge. 2,3 miljoner besök kom in via Facebook, 1,8 miljoner via Google, 1,1 miljoner kom direkt till startsidan. Övriga besök kom till svenskjakt.se på annat sätt. Antalet ingångar via Facebook var oförändrat gentemot föregående år, medan ingångar via Google ökade med hela 62 procent jämfört med 2016. Direkttrafiken - ingångar via startsidan - minskade med 9 procent jämfört med föregående år. I skrivande stund har vi 7 971 prenumeranter som skapat konto och loggat in på svenskjakt.se.

Under 2017 gjordes 5 806 243 besök av 1 905 771 unika besökare (jämfört med 2016 då det var 5 338 874 besök av 1 704 477 unika besökare). Antalet sidvisningar var 14 920 676 vilket var en ökning med 23 procent jämfört med 2016. Besökarna stannar på sajten i medeltal 1 minut och 36 sekunder, och läser då 2,57 sidor per besök. I medeltal har besökens längd ökat med 3 sekunder jämfört med föregående år.

OPINION OCH KOMMUNIKATION

Ungdom & Integration 2017

De senaste åren har antalet unga medlemmar (upp till 25 år) i Svenska Jägareförbundet hållit sig omkring 4,5 procent av totala antalet medlemmar. Även om dessa siffror är representativa för dem som löser jaktkort kommer Jägareförbundet fortsätta att arbeta för en framtida organisation som speglar fördelningen av olika grupper i samhället. Därför driver Jägareförbundet ett mångfaldsarbete med den övergripande målsättningen att jakten ska vara tillgänglig för alla.

Fler unga i naturen

2017 var det sista året som projektet Fler unga i naturen (som finansierats av Svenskt Friluftsliv) genomfördes i förbundet. Såväl projektet med intressebaserat nätverk, integrationsdagar och trycksaken "Välkommen till naturen" har ingått i detta projekt.

Ungdomsverksamhet

Under 2017 har organisationens ordinarie ungdomsverksamhet fullföljts med hjälp av förtroendevalda, tjänstemän och samarbetspartners. Tillsammans har jaktvårdskretsar, länsjaktvårdsföreningar och samarbetsgrupper planerat och genomfört olika ungdomsverksamheter runt om i landet.

Dessa aktiviteter inkluderade bland annat läger, ungdomsjakter, fadderjakter, utbildningsjakter, skyttedagar, utbytesjakter, jägarexamenkurser, SM i jakt och Kretskampen, som är en länstävling med fokus på skytte och viltvårdskunskap och som anordnas i region Mitt och region Syd. Dessutom har arbetet fortsatt med att nå skolelever, ofta i samarbete med "Skogen i Skolan" (ett nationellt samverkansprogram mellan skolan och Sveriges skogliga intressenter).

En ungdomskonferens genomfördes den 9-11 juni på Öster Malma. Deltagare inkluderade ungdomsansvariga från 16 länsföreningar samt tjänstemän som arbetar med ungdomsfrågor regionalt och nationellt.

FOTO SM I JAKT: JAN HENRICSON

Projekt Unga Jägare

Under 2017 genomförde Jägareförbundet ett pilotprojekt med syfte att testa en ny arbetsmodell i form av intressebaserade nätverk. Projektet har bedrivits i Stockholm och i Gävle-Dala. Det har fungerat så att nätverken har en ledningsgrupp av unga medlemmar som arrangerat och bjudit in andra ungdomar till aktiviteter. Målet har varit att ge unga befintliga och potentiella medlemmar möjlighet att lära mer om jakt och viltvård, skapa kontakter mellan unga och inspirera fler till att ta jägarexamen och bli aktiva medlemmar i förbundet. Erfarenheterna från projektet kommer att ligga till grund för en utveckling av förbundets framtida ungdomsarbete som arbetas fram under 2018.

Integration

Under 2017 har Jägareförbundet genomfört två olika integrationsprojekt. Det ena har handlat om att ta fram förslag på metoder för friluftsdagar i integrationssyfte och sprida det till länsjaktvårdsföreningar och jaktvårdskretsar. Syftet med friluftsdagarna är att med kunskap om natur och vilda djur, öka intresset för att vara ute i skog och mark. Deltagarna har fått lära sig om den svenska naturen, däggdjur och fåglar, allemansrätten, bygga fågelholkar, prova luftgevärsskytte, träffa vilda djur, få en inblick i Jägareförbundets roll i samhället, varför vi arbetar med viltförvaltning, hur man använder hundar i jakten, med mera.

FOTO: MAGNUS RYDHOLM

Tre olika integrationsdagar med tre olika upplägg har genomförts, Östersund 28 september, Öster Malma 11 oktober och Öster Malma 10 november. Sammanlagt var det cirka 130 deltagare. Dagarna har varit mycket uppskattade och gjort klasserna motiverade till fortsatt kunskapsinhämtande kring vilda djur och den svenska naturen. Internt har projektet resulterat i ett helt nytt arbetsmaterial, om hur man genomför en integrationsaktivitet från start till mål, som sedan spridits i organisationen.

Det andra integrationsprojektet innebar att ta fram informationsmaterial om den svenska naturen som enkelt kan översättas till olika språk. Syftet har varit att ge kortfattad baskunskap om naturen för att öka intresse och motivation att lära mer. Broschyren "Välkommen till naturen" beskriver den svenska allemansrätten, viltvård samt några av våra vanligaste arter bland däggdjur och fåglar. Broschyren är tänkt att kunna översättas till fler språk om behov finns. Den ska kunna användas vid friluftsdagar, som studiematerial i skolan, SFI-klasser, vid mässor och andra evenemang samt som en allmänbildande information för personer som är nya i Sverige.

Flera länsjaktvårdsföreningar och kretsar ordnar friluftsdagar för skolungdom, Jaktens Dag, lägerskola för ungdomar, jakt dagar för nya jägare från alla grupper, besöker SFI-klasser med mera. Allt i syfte att förklara hur den svenska naturen och allemansrätten fungerar, samt också hur viltförvaltningen och jakten är organiserad. Allt detta för ungdomar av såväl svensk som utländsk härkomst.

OPINION OCH KOMMUNIKATION

Projekt Jakt för alla – tillgänglighet

Projektet har varit verksamt under totalt sex år. Projektet finansieras till stora delar av ett antal länsjaktvårdsföreningar och externa sponsorer. Projektet samarbetar med funktionen Intressebevakning och juridik i arbetet med lagstiftning och politikerpåverkan.

Diskriminerande lagstiftning.

Mycket tid har lagts på att försöka påverka politiker och lagstiftande myndigheter att förändra jakt- och terrängkörningslagstiftningen. Det har varit ett tidskrävande arbete - men har gett resultat!

- Den 29 juni 2015 lovade lantbruksminister Bucht att åtgärda den otydliga lagstiftningen som drabbat funktionsnedsatta jägare. Ambitionen var att ta tag i frågan och se till att funktionsnedsatta jägare skulle ha samma möjligheter till jakt som andra jägare.
- Våren 2016 fick Miljö- och energidepartementet och Näringsdepartementet uppdraget att arbeta med den diskriminerande jaktlag- och terrängkörningslagstiftningen. Ett ändringsförslag skulle vara klart under våren 2017.
- I december 2017 kom det ett förslag från Näringsdepartementet av ändring i jaktförordningens § 20. Där det ska framgå att länsstyrelserna kan ge dispens till jakt från motorfordon på vilda fåglar, skogshare, bäver, mård, iller, med flera arter. Förslaget föreslogs träda i kraft 1 juli 2018.

Natur- och jaktarrangemang

Under 2017 hade projektet nio arrangemang, från Norrbotten till Skåne. Det har varit olika jakter, men också jaktskytte och hjortabröl. Dessutom är funktionsnedsatta jägare välkomna till alla jakter på kursgårdarna Bogesund, Rådde och Skedhult. Arrangemangen i Mellansverige har lockat flest funktionsnedsatta jägare.

Tillgängliga jaktskyttebanor

Jaktskyttebanor som blir certifierade tilldelas en skylt och diplom om bra tillgänglighet. En bana har godkänds i Västra Götaland och certifierades under våren 2017. Sju jaktskyttebanor är certifierade fram till 31 december. Flera jaktskytteklubbar arbetar med att öka tillgängligheten och kommer att bli färdiga 2018.

Jägarexamen

Projektet har haft ett subventionerat pris på att läsa in teoridelen med E-jakt. Under 2017, liksom under 2016, har Neuroförbundet haft en kampanj för medlemmarna att börja ta jägarexamen.

Media och rådgivning

Den 23 mars presenterades projektet på Funka för livet, ett rikskonvent på Skansen. Ett 40-tal personer från kommuner och landsting deltog. Under året hade också tidningen Hundsport ett stort reportage om projektet. Projektledningen har varit rådgivare till flera jägare i sina ansökningar om dispenser till länsstyrelserna.

Kvinnor i jakten

Förbundet har nått sina mål i verksamhetsplanen när det gäller genusperspektiv inom jakten. Antalet kvinnor som jagar ökar i alla kategorier: kvinnor som medlemmar i Svenska Jägareförbundet och kvinnornas andel och antal på alla förtroendenivåer.

Svenska Jägareförbundet använder andelen kvinnliga jaktkortslösare som jämförelsetal när organisationens mått på jämställdhet utvärderas. Andelen kvinnliga jaktkortslösare var 6,8 procent under 2017 vilket motsvarade 19 209 kvinnor, vilket är nästan 1 000 fler än 2016 (1996/1997 var andelen kvinnor i jägar-kåren 3,7 procent). 2017 var 21 procent kvinnor av de godkända provtagarna för jägarexamen (teoriprovet). Antalet kvinnor som tog jägarexamen 2017 var 2 684 stycken.

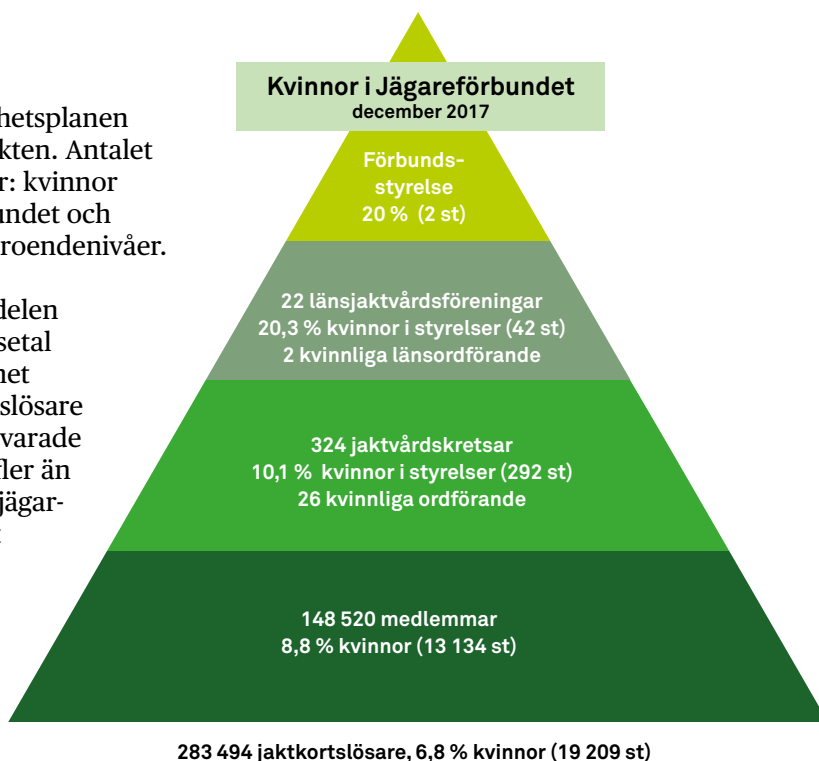
Av Svenska Jägareförbundets medlemmar var 8,8 procent kvinnor.

- I förbundsstyrelsen var det 20 procent kvinnliga ledamöter, 2 stycken (30 procent, tre stycken 2016).
- I styrelserna för landets 22 länsjaktvårdsföreningar var andelen kvinnliga ledamöter 20,3 procent. Nytt rekord. Två ordförande var kvinnor.
- I styrelserna för landets jaktvårdskretsar var andelen kvinnliga ledamöter 10,1 procent. 26 ordförande i jaktvårdskretsarna var kvinnor. Nytt rekord.

Jägareförbundet arbetar bland annat med verktyget JAQT i sitt genusarbete (Svenska Jägareförbundets nätverk för kvinnor). Nätverken fungerar också som rekryteringsbas av förtroendevalda till jägareförbundets styrelser på olika nivåer. Det målstyrda arbetet inom JAQT i länen har verkligen lett till att antalet och andelen kvinnor i förbundet ökar och att kvinnor tar på sig uppdrag i styrelser samt att kvinnor är lika nöjda med förbundet som män. JAQT är en del av organisationen på läns- eller krets nivå.

För att både ta del av och bidra till forskningen och kunskapsutvecklingen angående genusperspektiv i jakten sker samarbete med olika universitet, myndigheter och organisationer. Förbundet bidrog bland annat med nya och unika fakta i ett kapitel om kvinnor i jakten i boken "Jaktens historia i Sverige: vilt, människa, samhälle, kultur". Boken producerades med stöd av bland annat Sveriges lantbruksuniversitet, Naturvårdsverket och Svenska Jägareförbundet.

Kvinnliga jägare och genusperspektiv i jakten ger fortsatt positiv genomslagskraft i både riks- och länsmedia. JAQT-nätverken har ställt upp med mediaservice till länsmedier. Ett 40-tal journalister, studenter och forskare har fått faktaunderlag och mediaservice på riksnivå. Det har varit nationella inslag i bland annat SVT-Nyheter, TV4-Nyheter, Dagens Industri, P1, P4, Affärsvärlden, Forum Svea skog, Jaktjournalen, Jaktmarker och Fiskevatten, Svensk Jakt samt Sveriges större mässtidningar inom jakt. Flera olika filmteam har fått faktaunderlag samt persontips.

JURIDIK OCH INTRESSEBEVAKNING

Allt fler aktörer använder juridiken för att driva jaktliga frågor, såväl när det gäller rovdjursförvaltning som inom andra områden. Denna utveckling bedöms fortsätta och det finns därför ett långsiktigt ökande behov av ytterligare kompetens inom juridik. En rekrytering är genomförd för att ersätta en medarbetare som slutade under 2016 och en ny biträdande förbundsjurist började sin anställning under våren 2017.

Översyn stadgar

Enligt beslut på årsstämman 2017 så har en arbetsgrupp påbörjat en översyn av hela stadgapaketet i organisationen. Gruppen leds av förbundsjuristen och en representant från styrelsen. Under början av 2018 kommer ett förslag att remitteras för beslut på årsstämman 2018.

Personuppgifter

Förbundet har genomfört en inventering av verksamhetens användning av personuppgifter i syfte att implementera kraven i EU:s nya dataskyddsförordning som träder i kraft 2018. Under 2018 presenteras ett åtgärds paket för att säkerställa en korrekt hantering av personuppgifter.

Juridiskt forum på hemsidan

Tillsammans med opinion och kommunikation har enheten startat ett juridiskt frågeforum på hemsidan där medlemmar och allmänhet kan ställa frågor. Dessutom länkas intressanta delar på förbundets Facebook-sida för att marknadsföra funktionen.

Jakt på stora rovdjur

Genom beslut den 30 december 2016 fastslog Högsta förvaltningsdomstolen att 2016 års licensjakt efter varg borde ha genomförts fullt ut i alla län och att 2017 års jakt fick genomföras. Genom detta beslut och den nya instansordningen att samtliga beslut av länsstyrelserna om jakt efter stora rovdjur ska överklagas till förvaltningsrätten i Luleå i första instans, har rättsläget klarnat och processerna förenklats och snabbats upp betydligt. I praktiken är det numera endast en minoritet av jaktbesluten som stoppas av domstol och i huvudsak rör det järv.

Talerätten

Numera överklagas inte bara besluten rörande varg utan i princip besluten rörande alla stora rovdjur regelmässigt av någon typ av organisation. Ibland har till och med Facebook-grupper tillkännat talerätt varför just frågan om vem som ska ha rätt att överklaga ett beslut alltså är en oklar juridisk fråga. En hemställan om att tydligare reglera talerätten och överklagbarheten av beslut rörande jakt har därför getts in till regeringen.

EU:s vapendirektiv

Våren 2017 tillsatte regeringen en utredare som ska lägga ett förslag om hur Sverige ska implementera det nya vapendirektivet från EU. Enheten har samverkat med övriga jakt- och skytteorganisationer samt vapenhandlare och samlare för att uppnå ett så gynnsamt resultat som möjligt för jägarna. Möten och kontakter med utredningen har varit positiva och i januari 2018 väntas förslaget presenteras.

Handläggningstiderna för vapenlicenser

En viss förbättring har märkts under året men innan polismyndigheten får bukt med andra övergripande personal- och resursproblem kommer förbundet att få fortsätta engagera sig i frågan. Efter de förslag till förbättringsåtgärder som förbundet ingav till regeringen under 2016 har regeringen gett en utredare i uppdrag att under 2018 inkomma med ett förslag över hur processen kan förbättras. Resultatet av förbundets arbete kommer därför rent konkret att märkas först på sikt.

Juridisk information och stöd

Den juridiska enheten har även bedrivit den juridiska basverksamheten i form av juridisk information till allmänheten, myndigheter, medlemmar samt juridiskt stöd till organisationen i övrigt till exempel vad gäller genomgång av avtalsförslag.

Förbundet förstärker i Bryssel

För att möta EU:s utvidgade intresse kring natur- och viltförvaltning har Jägareförbundet under 2017 stärkt sin representation på plats i Bryssel. Uppgiften är att sprida fakta och kunskap om svensk jakt och viltförvaltning.

Internationellt arbete

Under året har förbundet representerats på möten och arbetsgrupper i EU-institutionerna och inom ramen för internationella avtal samt i samarbetet med andra jaktliga- och intresseorganisationer. Resultaten rapporteras under respektive ämnesområde i denna Verksamhetsberättelse (se rovdjursförvaltning, EU:s vapendirektiv, med mera).

Mer flexibel rovdjursförvaltning

En stor framgång under året var antagandet i Europaparlamentet av en resolution som uppmanar kommissionen att så snart som möjligt ändra skyddsstatusen på arter som uppnått gynnsam bevarandestatus – vargen nämns specifikt. Förbundet hade innan omröstningen flera konstruktiva samtal med politiker i Bryssel för att få en större förståelse för behovet av en mer flexibel implementering av EU:s naturvårdslagstiftning, i synnerhet vad gäller rovdjurspolitiken. Resolutionen som antogs med stor majoritet (612 mot 33) återspeglade väl förbundets krav.

Jakt- och viltvårdsuppdraget

Arbetet med att säkerställa Jakt- och viltvårdsuppdraget har under året fortsatt skett på bred front. Att förankra uppdragets betydelse för svensk jakt och viltvård i den beslutsfattande processen är en central uppgift under valåret 2018. Denna fråga kommer även att kräva hantering och arbete under hela 2018. Beslut om tilldelning ur Viltvårdsfonden beslutades även denna gång först i december 2017.

Småskalig försäljning av vildsvinskött

Arbetet med att försöka få till stånd lämpliga regeländringar gällande småskalig försäljning av vildsvinskött har intensifierats. Förbundet arbetar med att under våren 2018 lämna in en hemställan med ett komplett förslag till ansvarigt departement.

”

För att möta EU:s utvidgade intresse kring natur- och viltförvaltning har förbundet under 2017 stärkt sin representation på plats i Bryssel.

Rickard Axdorff

”

UTBILDNING

”

Temamaterialet om rådjur färdigställdes och verksamheten startades upp på ett antal platser runt om i landet.

Peter Eriksson

Funktionen har haft och arbetat med nedanstående operativa mål för 2017:

• **Har vi ökat antalet kursdeltagare vid våra utbildningar genom bland annat marknadsföring digitalt.**

Det nya systemet för marknadsföring och köp av kurser startades inför säsongen 2017 och har därefter utvecklats ytterligare för att öka tillgänglighet och funktion. Utbudet av antalet kurser ökade något under året. Totalt rapporteras att 12 669 personer genomgått en utbildning eller deltagit i temadagar under ledning av Jägareförbundets personal eller av arvoderade instruktörer. Utbildningarna nedan är ett urval av genomförda aktiviteter under 2017.

Artkunskap	414
Etik	390
Fältvilt	476
Jaktledarutbildning	538
Ledarutbildning skytte	239
Provledarutbildning	469
Säl och säljakt	68
Tema klövvilt	5 217
Viltvårdsområden	166
Utbildningsjakter	369
Viltundersökare	461
Viltvård	115
Vård i det vilda	143

FOTO VÅRD I DET VILDA: OLLE NORELL

”

• **Har vi genom projektet Vård i det vilda utbildat 1 000-1 500 medlemmar i akut omhändertagande och utbildat samt fortbildat våra länsinstruktörer.**

Starten av projektet försenades och fokus låg på genomförande av instruktörsutbildningar. Kursverksamheten startades upp under senare delen av året och totalt utbildades 143 personer.

Vård i det vilda är ett treårigt utbildningsprojekt initierat av Svenska Jägareförbundet och genomförs tillsammans med Svenska Kennelklubben. Svenskt Fri-luftsliv finansierar projektet och Agria är med och sponsrar. Projektets syfte är att lära ut akut omhändertagande för att förbättra förutsättningar för sjukvården när den väl kan ta över och detta gäller både människa och hund. Utbildningen pågår under en dag och innehåller såväl teoretiska som praktiska moment bland annat hjärt- och lungräddning. I utbildningsmaterialets fältanpassade sjukvårdskit ingår handbok samt en specialanpassad sjukvårdsutrustning.

• **Har vi påbörjat utbildningar i rådjursförvaltning.**

Temamaterialet om rådjur färdigställdes och verksamheten startades upp på ett antal platser runt om i landet.

• **Har vi tagit fram koncept och plan för utveckling av nya jägarskolan.**

Arbetet med kommande Jägarskolan följer tidplan vilket innebär att huvuddelen av textmaterialet levererats och behandlats av ett faktaråd samt att ett första korrektur har tagits fram. En formgivare har tillsammans med ett antal fotografer och illustratörer knutits till produktionen. Illustratörerna kommer att leverera sitt material under i stort sett hela 2018 men planen är att formgivning, bild och illustration ska kunna göras i etapper utan väntetider på bildmaterial.

- **Har vi utrett den framtida jaktskytteverksamheten och konsekvenserna av ett obligatoriskt jaktskytte.**

Förbundsstyrelsen har låtit genomföra två undersökningar av förutsättningarna för obligatoriskt skytte. Resultaten presenterades och diskuterades vid stämman 2017 och undersökningarna ger stöd för att grundprinciperna om frihet under ansvar fungerar väl med avseende på övningsskytte.

- **Har alla länsjaktvårdsföreningar väl fungerande jägarexamengrupper som arbetar utifrån fastställd arbetsordning med provledarträffar vartannat år och banbesiktningar med fem års intervaller.**

Arbetet med att besikta provbanor intensifierades och fortbildningen av provledare ökade i länen. En nationell arbetsgrupp bestående av förtroendevalda och tjänstemän från regionerna tillsattes för uppdatering av arbetsordningen.

- **Har vi samordnat och strukturerat skytteinstruktörsutbildningen.**

Utbildningarna har strukturerats och samordnats och utbildningar genomförs inom länsjaktvårdsföreningarnas verksamhetsområden enligt fastlagda planer.

- **Har vi påbörjat framtagande av doviltutbildning.**

Arbetet med temamaterial om dovilt har genomförts av en grupp tjänstemän. Efter att materialet behandlats under fortbildningsdagarna i februari 2018 är planen att göra klart materialet inför leverans till organisationen under våren.

- **Har vi tagit fram och lanserat en ny uppdragsutbildning i viltförvaltning tillsammans med Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU).**

Under året framtogs ett koncept, inklusive en stor del av tänkbart utbildningsmaterial. Dock återstår förankringsprocessen såväl internt som med externa parter. Under höstterminen gavs kursen "Viltförvaltning och viltvård", i samarbete med Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU). 32 studenter har deltagit i kursen under hösten. Redovisning av arbeten samt tentamen skedde i januari 2018. Fokus i denna kurs har varit flerartsförvaltning, samförvaltning, samt viltets ekosystemtjänster.

Utbildningsmaterial

Under året har nytryck gjorts på delar av säljaktutbildningen tillsammans med Svenska Österbottens Jaktvårdsdistrikt, som samverkar med finska Jord- och Skogsbruksministeriet och Jägarnas Centralorganisation. En fältviltutbildning har tagits fram och utbildningar är igång. Under 2017 producerades också broschyren På jakt efter kunskap med förbundets samlade kursutbud för 2018. Broschyren finns tillgänglig både i tryckt och digitalt format.

Yrkesmässig utbildning

Förutom att förbereda för 2018 års viltmästarkurs genomfördes under 2017 bland annat ett elevprov för de jaktelever som genomfört sitt första år. De elever som gjort provet tidigare år kallades därefter till en tvådagars utbildning på Öster Malma där bland annat jaktens ekonomi och skjutteknik drillades. Den tredje dagen hölls elevmöte där samtliga personer som är aktiva som jaktelever eller praktikanter var inbjudna. Den 27-28 mars hölls Svenska Viltmästarförbundets (VIF) årsmöte. Där informerades bland annat om hur arbetet med 2018 års viltmästarkurs avlöpte. Ovanligt många sökande gjorde att alla inte kunde antas till de 20 platserna. Av de sökande med akademisk bakgrund antogs sju.

MEDLEM OCH MARKNAD

2017 har präglats av fokus på medlem och att växa som förbund. Mycket tid har lagts för att analysera vilka förändringar som ska till för att Jägareförbundet ska kunna växa, då något mer måste till för att få en bra utveckling av det arbete som läggs ner i frågan.

Marknadsföringskonceptet "Sverige är fantastiskt"

Under hösten 2016 lades grunden till konceptet "Sverige är fantastiskt" genom att samla på oss bra jaktbilder från hela landet. Efter att vi under en längre tid "backat allt längre in i hörnet" när det gäller att stå upp för jakten och vad det egentligen handlar om, valdes därför att visa upp resultatet av en lyckad jakt genom att ta med det fällda viltet in i bild, men med ledorden vördnadsfull glädje. Det är okej att vara glad över en lyckad jakt, men man måste alltid visa vördnad för viltet. Konceptet introducerades under Elmia Game Fair i maj 2017, vilket mottogs mycket väl där och under resten av året.

"5 framgångar" har vi fortsatt att använda som koncept för att exemplifiera det fina arbete som Jägareförbundet gör, vilket också är inkluderat i "Sverige är fantastiskt". Vi kan uppleva allt det fantastiska som Sverige har att erbjuda på grund av att förbundet bland annat uppnått våra "5 framgångar". Materialet fortsätter att vara grunden till vårt mässkoncept och som fortsatt används över hela landet. Intresset kring mässor har varit fortsatt högt och våra länsföreningar och kretsar var mer aktiva under 2017 än föregående år.

Medlemsjakten

Under oktober möttes de främsta medlemsvärvarna i landet för att inkassera sitt pris, en klövviltsjakt på Öster Malma. Mycket erfarenheter utbyttes och värdefulla tips i arbetet med medlemsvärkning gavs till förbundet. Medlemsjakten fortsätter även under 2018.

Satsning på jägarskolan

Arbetet med att besöka jägarskolor har fortsatt under 2017. Fokus har varit att berätta om det viktiga arbete som Jägareförbundet gör för jakten och ge bra erbjudanden om medlemskap. Som medlem trycker vi på att man snabbt kan komma i kontakt med andra jägare och jakt genom våra länsjaktvårdsföreningar och kretsar samt att man enkelt också kan komma åt den stora källa av kunskap som förbundet besitter.

ÖSTER MALMA

Öster Malma är en utbildnings- och upplevelsegård för jakt och viltvård med restaurang och konferensverksamhet. Fastigheten Öster Malma är knappt 1 200 hektar stor, varav 560 hektar är produktiv skogsmark. Drygt 350 hektar är sjöar, viltvatten och vattendrag och resten är åker, äng och övrigt.

Jägareförbundet har bedrivit yrkesmässig utbildning på fastigheten sedan 1947 och fastigheten köptes 1993. 2003 flyttade Jägareförbundets nationella kansli till den då nyrenoverade ladugården på Öster Malma.

Av byggnaderna dominerar Öster Malma slott (1668) med flyglar, stallflyglar och uthus. I ladugården finns reception, restaurang och konferenslokaler samt 44 arbetsplatser på övervåningen. Totalt ingår sex hus och ett viltslakteri i fastigheten. Röda Längan är ett hotell för övernattande gäster. Den inhägnade viltgården är uppdelad i en uppfödningssdel och Wild Life Park, där besökare kan uppleva och lära sig om vilt.

Under 2017 hade Öster Malma besöksrekord, över 60 000 besökare. Det bidrog till att omsättningen i Service AB ökade från föregående år. Restaurangverksamheten står för 65 procent av omsättningen och luncher erbjuds sju dagar i veckan.

Utbildningens kursprogram var populärt och som brukligt är anordnades ett flertal större seminarier och exkursioner. Vildsvin, fältvilt, eftersök och viltskador är några exempel på ämnesområden som behandlades i seminarieform under året. Därutöver genomfördes många utbildningar för instruktörer, personal och externa kunder.

Fältförsöken kring viltbete som drivs av Stockholms universitet (Tovetorp) och Sveriges Lantbruksuniversitet (Umeå) utökades under året med internationell gäsforskning. 42 grågäss fångades på Öster Malma i samarbete med tyska och holländska forskare. Sex av de fångade grågässen förseddes med satellitsändare.

Fastighetsåret var intensivt med bland annat byte av de gamla sjövärmepumparna och hydroforen i vattenverket. En ny, 20 kubikmeter stor, trekammarbrunn förstärkte befintligt reningsverk och i slakteriet monterades en ny travers för att underlätta vilthanteringen. Hela Öster Malma fick tillgång till efterlängtat fiber.

Ett fullständigt unikt material (protokoll, brev, med mera) om Svenska Jägareförbundets bildande har deponerats till stiftelsen Svenska Jägareförbundets Jakthistoriska samlingar. Allmänheten kan uppleva samlingen i samband med bokad guidning på Öster Malma.

Besökare, medlemmar, konferensgäster, personal med flera har alla bidragit till att verksamheten går framåt mot målsättningen för Öster Malma: Sveriges jakt- och viltvårdscentrum.

JÄGAREFÖRBUNDET SERVICE AB

Jägareförbundet Service AB är ett av Svenska Jägareförbundet helägt aktiebolag som bedriver restaurang, konferens, hotell och vandrarhem, catering, gårdsbutik och slakteriverksamhet på Öster Malma. Verksamheten bedrivs inte fullt ut på strikt kommersiell grund eftersom stor hänsyn tas till organisationens behov av bolagets tjänster. Bolaget omsatte 2017 totalt 21 066 tkr. Bolaget fortsätter att visa ett ekonomiskt positivt resultat.

Under 2017 genomfördes 512 konferens- och gruppbokningar. Boendet genererade 6 906 rumsnätter baserat på både hotell- och vandrarhemsrummen, detta motsvarar en beläggningsgrad på cirka 39 procent. Detta är en ökning med 2 procent från föregående år. Beläggningsgraden för konferens- och privatmarknaden har under åren successivt stigit.

Öster Malma som varumärke har förstärkts i regionen under de senaste åren. Under året har lyckade koncept fortsatt, vilket bland annat är Afternoon Tea, helgluncher, grillbuffé, julmarknad och julbord. Under året har Öster Malma besökts av minst 60 000 personer. Denna siffra är beräknad på:

Dagens lunchgäster	27 494 personer (inklusive personalluncher)
Helg lunch	8 636 personer
Konferensluncher	4 083 personer
Julbord	3 935 personer
Julmarknaden	7 500 personer (uppskattad siffra)
Grillbuffé	1 081 personer
Wildlife Park	5 051 personer (betalande)
Afternoon Tea	2 145 personer

Ett stort antal gäster besökte Öster Malma utan att nyttja någon av de produkter eller evenemang som vi statistiskt kan mäta.

SVERIGES VILDNAD

Sveriges Vildnad är en stiftelse som tillkommit på Svenska Jägareförbundets initiativ. Stiftelsen erhåller årligen bidrag från K A Wallenbergs stiftelse samt från Kungliga Patriotiska Sällskapet. Stiftelsen har till ändamål att dels främja utvecklingen för, och säkerställandet av, viltarter vars populationer visar en vikande trend eller bedöms hotade, dels främja utvecklingen och säkerställandet av viltbiotoper som är av betydelse för sådana viltarter eller av annan särskild betydelse.

Sveriges Vildnad står under förvaltning av ett förtroenderåd, som består av högst 60 personer med bakgrund inom svensk viltförvaltning och viltforskning. Rådet samlas årligen för att bland annat fatta beslut om verksamheten. Jägareförbundets styrelse fungerar som styrelse i Sveriges Vildnad.

I samband med årsmötet i december på Skansen anordnades ett öppet seminarium med titeln "Hur mycket är jakten värd?". Cirka 75 personer deltog.

SVENSK VÅTMARKSFOND

Svensk Våtmarksfond bildades den 9 juni 1995 på initiativ av Svenska Jägareförbundet. Stiftelsens ändamål är att ta fram resurser för att sprida kunskap om, och stödja åtgärder för, bevarande, skapande och skötsel av våtmarker för fåglar samt om våtmarkernas roll och värde. Stiftelsen får genom donationer, testamentsmedel eller på annat sätt motta medel från myndigheter, organisationer, företag och enskilda personer.

I stiftelsens styrelse finns representanter från Svenska Jägareförbundet, Sveriges Ornitologiska Förening (SOF), Lantbrukarnas Riksförbund (LRF) och näringslivet.

Våtmarksfondens vision för verksamheten är ”Att våtmarkernas fåglar lever i livskraftiga bestånd tillsammans med andra arter i välskötta våtmarksmiljöer över hela landet”. Strategin för att nå uppsatta mål är att Våtmarksfonden ska vara ett kunskapscentrum och en naturlig mötesplats samt pådrivare och opinionsbildare i det nationella våtmarksarbetet. Ett aktivt engagemang från deltagande organisationer och goda ekonomiska resurser stödjer verksamheten.

Rådgivning, utbildning och information samt ekonomiskt stöd till bevarande, skapande och skötsel av våtmarker är viktiga delar av den praktiska verksamheten. Målgruppen för fondens arbete är markägare och förvaltare av jord- och skogsbruksmark samt myndigheter och intresseorganisationer.

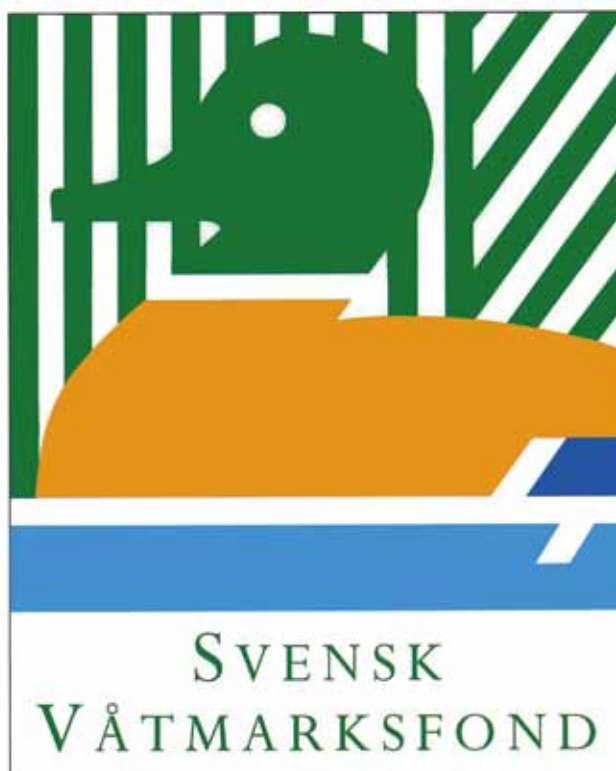
Sedan stiftelsen bildades har den genom sin verksamhet medverkat till att närmare 700 våtmarker om 6 500 hektar restaurerats eller återskapats. De flesta typer av våtmarker finns representerade, allt från små viltvatten till större våtmarker både i skog och på åkermark.

Under 2017 har ekonomiskt stöd beviljats för restaurering av fyra våtmarker. Vidare har en våtmarkskonferens arrangerats på Öland med stor uppslutning från berörda myndigheter och organisationer.

Fonden har ingått ett samarbete med Skogsstyrelsen och Naturvårdsverket om en EU-Life-ansökan avseende skogliga våtmarker, som blivit beviljad under 2017. Projektet ”Våtmarksprojekt och fågellivet - målbild och måluppfyllelse” med ekonomiskt stöd från Stiftelsen Skogssällskapet fortlöper i stort sett enligt plan ytterligare ett år.

Lars Ingelmark lämnade ordförandeskapet efter 20 förtjänstfulla år. Björn Sprängare tillträdde som ny ordförande.

Årets Våtmarksstipendium, Ragn-Sells i samarbete med Våtmarksfonden, på 35 000 kronor tilldelades Sören Eriksson, Hushållningssällskapet i Uppsala för sin fina förmåga att ge markägare professionellt stöd vid anläggande av våtmarker i alla former.

ÅRSREDOVISNING 2017

Årets resultat

Det operativa resultatet för år 2017 uppgick till 5,9 mkr (8,6 mkr). Resultatet efter finansnetto uppgick till 11,2 mkr (10,5 mkr).

Förbundets anslag för jakt- och viltvårdsuppdraget från viltvårdsfonden uppgick till 52,2 mkr (52,2 mkr). Anslaget svarar för 32 % (32 %) av de totala intäkterna och täcker kostnaderna för att fullfölja jakt- och viltvårdsuppdraget.

Medlemsintäkterna under år 2017 uppgick till 64,2 mkr (64,4 mkr). Detta motsvarar 39 % (39 %) av verksamhetsintäkterna. Resterande del av intäkterna genereras av bland annat andra anslag som mårhundprojekt, prenumerations- och annonsintäkter, utbildning, samarbetsavtal samt förlags- och profilprodukter.

Under året har arbetet med att effektivisera verksamheten mot de gemensamma strategiska mål som satts upp av förbundet fortsatt. Vi har under året förstärkt med en kompetens inom jakt och viltförvaltningsfunktionen och med en jaktvårdskonsulent i region syd parallellt med att vi fortsatt kompetensutveckla personalen.

Verksamhetens totala kostnader inklusive avskrivningar uppgick till 159,3 mkr (153,9 mkr).

Tillgångar

Förbundets totala tillgångar uppgick per den 31/12 2017 till 105,2 mkr (91,7 mkr).

Byggnader och mark

Fastigheten Öster Malma har ett bokfört värde av totalt 35,6 mkr (38,5 mkr). Fastighetens taxeringsvärde uppgår för 2017 till 52,0 mkr.

Värdepappersportfölj

Jägareförbundet har avtal med en extern kapitalförvaltare om diskretionär förvaltning av förbundets värdepappersportfölj. Förvaltningen sker med stöd av en av förbundsstyrelsen beslutad kapitalförvaltningspolicy som har en försiktig prägel.

Värdepappersportföljen har värderats till det lägsta av anskaffningsvärdet och verkligt värde per balansdagen, 40,4 mkr. Marknadsvärdet av värdepappersportföljen uppgick per 31/12 2017 till 40,4 mkr (36,5 mkr).

Eget kapital

Det egna kapitalet består av framtidsfond 0,6 mkr (0,6 mkr), trygghetsfond 11,3 mkr (11,3 mkr), dispositionsfond 25,7 mkr (15,2 mkr) samt årets resultat 11,2 mkr (10,5 mkr), totalt 48,8 mkr (37,6 mkr).

Förbundsstyrelsen slog 2003 tillsammans med länsföreningarna fast att Svenska Jägareförbundet skulle sträva efter att bygga upp ett eget kapital om motsvarande 20 mkr. Samtliga länsföreningarna bidrog då till detta med 20 kr per medlem.

Investeringar

Under år 2017 har förbundet gjort investeringar för 0,2 mkr (6,9 mkr).

Övriga intäkter

Anslag och bidrag består till större delen, 8 mkr 2017, av intäkter relaterade till mårhundspjektet och resterande hänförs till anslag rörande jägarexamen och övriga mindre projekt. Övriga intäkter hänförs till bland annat annonsering, försäljning av förlags- och profilprodukter, utbildningar och intäkter från fastigheten Öster Malma.

Resultatdisposition

Styrelsen och generalsekreteraren föreslår att de medel som förbundet fritt förfogar över, dvs framtidsfond, 645 tkr, trygghetsfond, 11 258 tkr, dispositionsfond, 25 712 tkr, samt årets resultat, 11 227 tkr, disponeras enligt följande:

Balanseras i framtidsfonden	6 645 tkr
Balanseras i trygghetsfonden	11 258 tkr
Balanseras i dispositionsfond	30 938 tkr
	<hr/>
	48 842 tkr

Disponibla vinstmedel i dotterbolag som ingår i koncernen uppgår till 4 416 tkr (2 759 tkr).

FEM ÅR (I SAMMANDRAG)

Belopp i tkr	2017	2016	2015	2014	2013
Rörelsens intäkter					
Medlemsavg. & samarbetsavg.	68 111	66 464	66 960	65 939	65 282
Viltvårdsfonden	52 250	52 250	52 000	51 750	51 100
Anslag och bidrag	15 564	13 655	12 177	11 861	17 604
Övriga intäkter	29 250	30 098	30 561	29 859	28 674
Totala intäkter	165 175	162 466	161 698	159 410	162 660
Rörelsens kostnader					
Tryckning och distribution	13 464	13 424	14 599	15 556	16 673
Personalkostnader	72 098	70 073	67 898	66 276	68 533
Övriga kostnader	73 762	70 379	72 737	74 695	77 905
Totala kostnader	159 324	153 876	155 234	156 527	163 111
Operativt resultat	5 851	8 590	6 464	2 882	-451
Finansiellt netto	5 376	1 908	979	2 391	2 949
Årets resultat	11 227	10 498	7 443	5 273	2 498
Balansomslutning	105 161	91 966	89 532	87 874	97 486
NYCKELTAL					
Anslag/totala intäkter %	41,1	40,5	39,7	39,9	42,2
Egen kapitaltillväxt %	29,9	37,9	38,4	37,0	21,2
Balanslikviditet %	117,9	93,2	82,4	68,1	65,7
Soliditet % (per 31/12)	46,4	40,7	30,3	22,3	14,7
Antal medlemmar (per 31/12)	148 520	150 270	151 006	151 020	153 773
Antal jaktkort i landet	256 046	254 359	256 750	264 281	265 282
Andel av jaktkort i landet %	58,0	59,1	58,8	57,1	58,0
TS upplaga Svensk Jakt	120 900	119 100	120 500	116 500	132 000
Genomsnittligt antal anställda	109	107	109	109	108

Egen kapitaltillväxt = utgående eget kapital/ingående eget kapital * 100

Balanslikviditet = omsättningstillgångar/kostfristiga skulder * 100

Soliditet = eget kapital per 31/12/balansomslutning per 31/12 * 100

RESULTATRÄKNING

Belopp i tkr	Not	2017	2016
Rörelsens intäkter			
Medlemsavgifter och samarbetsavtal		68 111	66 464
Viltvårdsfonden		52 250	52 250
Anslag och bidrag		15 564	13 655
Övriga intäkter	3	29 250	30 098
Totalt intäkter		165 175	162 466
Rörelsens kostnader			
Tryckning och distribution		-13 464	-13 424
Handelsvaror		-3 193	-5 115
Övriga externa kostnader	4	-66 396	-61 623
Personalkostnader	5	-72 098	-70 073
Avskrivningar av immateriella och materiella anläggningstillg.	6	-3 839	-3 625
Nedskrivningar av omsättningstillgång utöver normala nedskrivningar	14	-334	-15
Totalt kostnader		-159 324	-153 876
Operativt resultat		5 851	8 590
Resultat från finansiella poster			
Ränteutgifter och liknande resultatposter	7	6 914	3 737
Räntekostnader och liknande resultatposter	8	-1 538	-1 829
Resultat efter finansiella poster		5 376	1 908
ÅRETS RESULTAT		11 227	10 498

BALANSRÄKNING

Belopp i tkr	Not	2017-12-31	2016-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>			
Programvara.....	9	281	421
		281	421
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Byggnader och mark.....	10	35 607	38 541
Inventarier, verktyg och installationer	11	1 644	2 163
		37 251	40 704
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andelar i koncernföretag	12	1 200	200
Andra långfristiga värdepappersinnehav.....		2	2
		1 202	202
Summa anläggningstillgångar		38 734	41 327
Omsättningstillgångar			
<i>Varulager mm</i>			
Färdiga varor och handelsvaror		4 591	3 401
		4 591	3 401
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		2 883	2 530
Fordringar hos koncernföretag.....		3 804	3 014
Övriga fordringar		1 960	580
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter.....	13	7 114	2 844
		15 761	8 968
Kortfristiga placeringar	14	40 404	35 004
Kassa och bank.....	15	5 671	3 266
Summa omsättningstillgångar		66 427	50 640
SUMMA TILLGÅNGAR		105 161	91 966

Belopp i tkr	Not	2017-12-31	2016-12-31
--------------	-----	------------	------------

EGET KAPITAL OCH SKULDER

Eget kapital

Framtidsfond		645	641
Trygghetsfond		11 258	11 258
Dispositionsfond		25 711	15 214
Årets resultat		11 227	10 498
		48 842	37 611

Kortfristiga skulder

Checkräkningskredit (limit 40 000 tkr)	18	0	0
Leverantörsskulder		7 825	8 775
Skatteskulder		1 151	0
Övriga skulder		5 248	4 906
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	16	42 095	40 675
		56 319	54 355

SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER

		105 161	91 966
--	--	----------------	---------------

FÖRÄNDRING AV EGET KAPITAL

	Framtids- fond	Trygghets- fond	Dispositions- fond	Årets resultat
Utgående balans enligt balansräkning föregående år	641	11 258	15 214	10 498
Disposition enligt årsstämmobeslut				
Avsättning till Dispositionsfond			10 498	-10 498
Gåvor till Framtidsfond	4			
Årets resultat				11 227
VID ÅRETS SLUT	645	11 258	25 711	11 227

Trygghetsfond förklaras i texten Ekonomi under rubriken Eget kapital.

Dispositionsfond är Fritt eget kapital.

Framtidsfondens syfte är att genom bidrag och avsättningar stödja framtidsfrågor inom förbundet.

KASSAFLÖDESANALYS

Belopp i tkr	Not	2017	2016
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN			
Resultat efter finansiella poster		11 227	10 498
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet		-308	2 516
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		10 919	13 014
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital			
Ökning(-)/minskning(+) av varulager		-1 190	-454
Ökning(-)/minskning(+) av rörelsefordringar		-6 793	4 398
Ökning(+)/minskning(-) av rörelseskulder		1 964	-2 919
Kassaflöde från den löpande verksamheten		4 900	14 038
INVESTERINGSVERKSAMHETEN			
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-245	-6 891
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-245	-6 891
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN			
Försäljning av dotterbolag		0	0
Aktieägartillskott dotterföretag		-1 000	0
Inköp av kortfristiga placeringar		-64 531	-31 292
Försäljning av kortfristiga placeringar		63 281	31 775
Upptagna/amorterade lån		0	-5 155
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-2 250	-4 673
Årets kassaflöde		2 405	2 474
Likvida medel vid periodens början	15	3 266	792
Likvida medel vid periodens slut		5 671	3 266
Tilläggsupplysningar till kassaflödesanalys			
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet			
Gåvor till framtidsfonden		4	11
Vinst vid försäljning av inventarier		0	0
Vinst vid försäljning av dotterföretag		0	0
Förlust vid försäljning av kortfristiga placeringar		1 380	1 632
Vinst vid försäljning av kortfristiga placeringar		-5 865	-2 768
Nedskrivning av varulager		0	15
Nedskrivning av kortfristiga placeringar		334	0
Avskrivningar		3 839	3 625
		-308	2 516

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR

Not I Redovisningsprinciper och bokslutskommentarer

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och BFNAR 2012:1 Årsredovisning (K 3). Tillämpade redovisnings- och värderingsprinciper överensstämmer med föregående år.

Redovisningsvaluta

Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor och beloppen anges i tkr om inget annat anges.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen har upprättats enligt den indirekta metoden varvid justering skett för transaktioner som inte medfört in- eller utbetalningar. Som likvida medel klassificeras, förutom kassa och banktillgodohavanden, tillgodohavande på koncernkonto och kortfristiga likvida placeringar som lätt kan omvandlas till ett känt belopp och som är utsatt för en obetydlig risk för värdefluktuation.

Värderingsprinciper m m

Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärden om inget annat anges nedan.

Intäktsredovisning

Intäkter redovisas till det verkliga värdet av vad som erhållits eller kommer att erhållas. Bidrag redovisas normalt enligt kontantprincipen. Om ett bidrag avser bestämd tidsperiod periodiseras bidraget över denna period.

Medlemsavgifter. Medlemsavgifter omfattar inbetalningar för medlemskap i förbundet.

Bidrag. Som bidrag räknas likvida medel som förbundet erhåller från bidragsgivare som är ett offentligt organ. Förbundet har under 2017 erhållit bidrag/anslag från bla Kammarkollegiet, Naturvårdsverket, Jordbruksverket samt länsstyrelser. Offentligt organ utgörs av staten, landsting, länsstyrelser, kommun samt EU.

Varulager

Varulager, värderat enligt Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2000:3), är upptaget till det lägsta av anskaffningsvärdet enligt först in- först ut- principen, respektive verkligt värde. Därvid har inkuransrisken beaktats.

Fordringar

Fordringar har efter individuell värdering upptagits till belopp varmed de beräknas inflyta.

Avskrivningsprinciper för anläggningstillgångar

Avskrivningar enligt plan baseras på ursprungliga anskaffningsvärden minskat med beräknat restvärde och avskrivning sker över tillgångens beräknade nyttjandeperiod. Följande avskrivningstider tillämpas:

	Nyttjandeperiod
Byggnader	25-33 år
Byggnadsinventarier	10 år
Inventarier, verktyg och installationer	5 år
Datorer	3 år

Leasing – leasetagare

Leasingavtal redovisas enligt BFNAR 2000:4. Samtliga leasingavtal redovisas som operationella i enlighet med dessa regler. Operationell leasing innebär att leasingavgiften kostnadsförs över löptiden med utgångspunkt från nyttjandet.

Koncernredovisning

Förbundet är moderbolag, men med stöd av ÅRL 7 kap 3 a § upprättas inte någon koncernredovisning.

Inköp och försäljning mellan Svenska Jägareförbundet och dotterföretaget Jägareförbundet Service AB

Försäljning till dotterföretaget har under 2017 uppgått till 620 tkr (994).

Inköp från dotterföretaget har under 2017 uppgått till 3 787 tkr (3 426).

Likvida placeringar

Likvida placeringar värderas i enlighet med årsredovisningslagen till det lägsta av anskaffningsvärdet och det verkliga värdet. Värdepapper värderas med avseende på värdepappersportföljen i sin helhet.

Not 2 Uppskattningar och bedömningar

För att upprätta finansiella rapporter gör styrelsen bedömningar och uppskattningar som påverkar de redovisade beloppen av tillgångar och skulder, intäkter och kostnader. Verkligt utfall kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar. Varje år prövas om det finns någon indikation på att tillgångars värde är lägre än det redovisade värdet. Finns en indikation så beräknas tillgångens återvinningsvärde, vilket är det högsta av tillgångens verkliga värde med avdrag för försäljningskostnader och nyttjandevärdet.

Not 3 Övriga intäkters fördelning

Övriga intäkter per väsentligt intäktsslag

Prenumerationer/Annonsintäkter

Förlagsförsäljning

Kursgårdstjänster/Kurser

Övrigt

Summa

2017

2016

11 737

12 052

6 316

6 587

3 516

3 058

7 680

8 401

29 250

30 098

Not 4 Övriga externa kostnader

Övriga direkta kostnader, forskartjugan och medlemsförsäkring

Lokal- och fastighetskostnader

Förbrukningsinv, reparation, underhåll och leasinginv.

Rese- och transportkostnader

Försäljningskostnader

Kontorsmaterial, trycksaker, tele och porto

Förvaltningskostnader

Externa tjänster

Övriga kostnader

Summa

2017

2016

19 076

16 082

8 563

8 424

7 509

5 740

2 665

4 996

3 236

3 254

7 358

6 972

3 292

3 469

12 432

12 064

2 263

633

66 396

61 634

Not 5 Anställda och personalkostnader**2017****2016****Medelantalet anställda**

Sverige	109	107
Varav män	66%	70%

Ledningen

Styrelsen	11	11
Varav män	82%	82%
Generalsekreterare och övriga företagsledningen	14	14
Varav män	93%	93%

Löner, andra ersättningar och sociala kostnader**Styrelse och förtroendevalda**

Ordföranden	324	303
Styrelsen	370	330
Förtroendevalda	73	246
Sociala kostnader	165	149

Summa**932****1 028**

Arvoden till styrelseledamöter och övriga förtroendevalda redovisas i resultaträkningen under posten övriga externa kostnader

Anställda

Generalsekreterare	1 190	1 190
Övriga anställda	47 784	46 504
Summa	48 974	47 694

Sociala kostnader	21 023	20 191
Varav pensionskostnader	5 838	5 604
Övriga personalkostnader	2 101	2 189

Summa**72 098****70 073**

Till styrelsens ordförande och övriga styrelsemedlemmar utgår arvode enligt årsstämans beslut. Ersättning till generalsekreteraren beslutas av styrelsen. Generalsekreterarens pension tecknas enligt ITP-planen med pensionsålder 65 år. Vid uppsägning från förbundets sida gäller en uppsägningstid om 6 månader, vid uppsägning från generalsekreterarens sida 6 månader. Vid uppsägning från förbundets sida har generalsekreteraren rätt till ytterligare 6 månaders ersättning utan arbetskyldighet.

Not 6 Avskrivningar av anläggningstillgångar**2017****2016**

Programvara	-140	-140
Byggnader och markanläggningar	-3 016	-2 761
Inventarier, verktyg och installationer	-682	-724
Summa	-3 839	-3 625

Not 7 Ränteintäkter och liknande resultatposter

	2017	2016
Ränteintäkter, övriga	359	380
Utdelningar	672	589
Vinst vid försäljning av dotterföretag	18	0
Vinst vid avyttring av värdepapper	5 865	2 768
	6 914	3 737

Not 8 Räntekostnader och liknande resultatposter

	2017	2016
Räntekostnader	-158	-197
Förlust vid avyttring av värdepapper.....	-1 380	-1 632
Övrigt.....	0	0
	-1 538	-1 829

Not 9 Programvara

Akkumulerade anskaffningsvärden

	2017-12-31	2016-12-31
Vid årets början	7 605	7 605
Nyanskaffningar	0	0
	7 605	7 605

Akkumulerade avskrivningar enligt plan

Vid årets början	-7 184	-7 044
Årets avskrivning enligt plan på anskaffningsvärden	-140	-140
	-7 324	-7 184

REDOVISAT VID ÅRETS SLUT

281 **421**

Not 10 Byggnader och mark

Akkumulerade anskaffningsvärden

	2017-12-31	2016-12-31
Vid årets början	71 975	65 084
Nyanskaffningar	82	6 891
Utrangeringar	0	0
	72 057	71 975

Akkumulerade avskrivningar enligt plan

Vid årets början	-33 434	-30 674
Utrangeringar	0	0
Årets avskrivning enligt plan på anskaffningsvärden	-3 016	-2 761
	-36 451	-33 434

REDOVISAT VID ÅRETS SLUT

35 607 **38 541**

Taxeringsvärde, byggnader

2 252 1 546

Taxeringsvärde, mark

49 826 51 045

52 078 **52 591**

Not 11 Inventarier, verktyg och installationer	2017-12-31	2016-12-31
Akkumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	7 478	7 478
Nyanskaffningar	163	0
Utrangeringar	0	0
	7 641	7 478
Akkumulerade avskrivningar enligt plan		
Vid årets början	-5 315	-4 590
Utrangeringar	0	0
Årets avskrivning enligt plan	-682	-724
	-5 997	-5 315
REDOVISAT VID ÅRETS SLUT	1 644	2 163

Not 12 Andelar i koncernföretag	2017-12-31	2016-12-31
Akkumulerade anskaffningsvärden		
Aktier i dotterbolag vid årets början	200	200
Aktieägartillskott till dotterbolag	1 000	0
REDOVISAT VID ÅRETS SLUT	1 200	200

Specifikation av förbundets innehav av aktier och andelar i koncernföretag

Dotterföretag/ Org nr/ Säte	Antal andelar	Andel i %	Bokfört värde
Jägareförbundet Service AB, 556429-9302, Nyköping	1 000	100	100
Tassofena AB, 556173-7338, Stockholm	1 000	100	1 100

Dotterföretag/ Org nr/ Säte	Eget kapital	Årets resultat
Jägareförbundet Service AB, 556429-9302, Nyköping	3 531	725
Tassofena AB, 556173-7338, Stockholm	1 006	-1

Aktieägartillskott har lämnats till dotterföretaget Tassofena AB, 556173-7338, med 1 000 tkr under 2017.

A

Not 13 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	2017-12-31	2016-12-31
Förutbetalda lokalhyror, leasingavtal och övriga poster	7 114	2 844
	7 114	2 844

Not 14 Kortfristiga placeringar

	Bokfört värde	Marknadsvärde
Börsaktier	0	0
Aktiefonder	20 966	20 966
Räntefonder	19 438	19 458
Räntebärande värdepapper	0	0
	40 404	40 424

Under året har nedskrivning av kortfristiga placeringar gjorts med 334 tkr.

Not 15 Likvida medel

	2017-12-31	2016-12-31
Kassa	62	64
Banktillgodohavanden	5 609	3 203
	5 671	3 266

Not 16 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2017-12-31	2016-12-31
Förutbetalda medlemsavgifter	32 249	31 844
Semesterlöneskuld	4 338	4 060
Övriga poster	5 508	4 771
	42 095	40 675

Not 17 Ställda säkerheter

För skulder till kreditinstitut (checkräkningskredit)

	2017-12-31	2016-12-31
Fastighetsinteckningar	55 000	55 000
	55 000	55 000

Not 18 Checkräkningskredit

	2017-12-31	2016-12-31
Beviljad checkräkningskredit uppgår till	40 000	40 000
Outnyttjad kredit på balansdagen	-40 000	-40 000
Utnyttjad kredit på balansdagen	0	0

ÖVRIGA UPPLYSNINGAR

Not 19 Eventualförpliktelser

2017-12-31 2016-12-31

Borgensåtagande till förmån för dotterbolag	800	800
	<hr/>	<hr/>
	800	800

Not 20 Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång

Inga väsentliga händelser har skett efter räkenskapsårets utgång.

Not 21 Resultatdisposition

Styrelsen och generalsekreteraren föreslår att de medel som förbundet fritt förfogar över, dvs framtidsfond, 645 tkr, trygghetsfond, 11 258 tkr, dispositionsfond, 25 712 tkr, samt årets resultat, 11 227 tkr, disponeras enligt följande:

Balanseras i Framtidsfond	6 645
Balanseras i Trygghetsfond	11 258
Balanseras i Dispositionsfond	30 938
	<hr/>
	48 842

Svenska Jägareförbundet

Öster Malma den 22 mars 2018

Torbjörn Larsson
Förbundsordförande

Anders Jacobæus
1:e vice ordförande

Torbjörn Lövbom
2:e vice ordförande

Rickard Axdorff

Peter Eriksson

Anders Gruvæus

Britt Marie Nordquist

Jonas Paulsson

Monika Stridsman

Björn Sundgren

Arbetstagarrepresentant

Bo Sköld

Generalsekreterare

Vår revisionsberättelse har lämnats den 22 mars 2018

Martin Dagermark

Auktoriserad revisor

Sören Larsson

Förtroendevald revisor

Av årsstämman valda revisorer

REVISIONSBERÄTTELSE

Till föreningsstämman i Svenska Jägareförbundet
Org. nr 802001-6658

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Svenska Jägareförbundet för år 2017. Förbundets årsredovisning ingår på sidorna 40 - 54 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av föreningens finansiella ställning per den 31 december 2017 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att föreningsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionsssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Det är styrelsen och generalsekreteraren som har ansvaret för den andra informationen. Den andra informationen består av styrelsens och generalsekreterarens verksamhetsberättelse med statistikuppgifter för 2017.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande av denna information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen och generalsekreteraren som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och generalsekreteraren ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och generalsekreteraren för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift.

Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera stiftelsen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risker för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och generalsekreterarens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och generalsekreteraren använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en

väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen och generalsekreteraren om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierar under revisionen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar samt stadgar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och generalsekreterarens förvaltning för Svenska Jägareförbundet för år 2017.

Vi tillstyrker att föreningsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och generalsekreteraren ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen och generalsekreteraren som har ansvaret för förvaltningen.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller generalsekreteraren i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av föreningens vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om

detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med stadgarna.

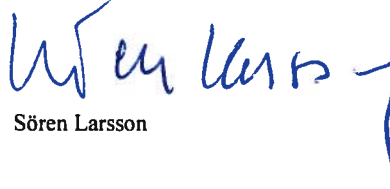
Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

Som en del av en revision enligt god revisionsssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens och generalsekreterarens förslag till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med föreningens stadgar.

Öster Malma den 22 mars 2018

Martin Dagermark
Auktoriserad revisor

Sören Larsson

Revisionsberättelse avseende verksamhetsåret 2017 lämnad av den av Svenska Jägareförbundets förbundsstämma valda förtroendemannarevisorn.

Den förtroendevalde revisorn genomför granskning av förbundsstyrelsens och generalsekreterarens förvaltning liksom av genomförandet av förbundsstämmans beslutade mål, strategier och andra riktlinjer som syftar till att förverkliga det ändamål som anges i förbundets stadgar.

Granskningen är främst baserad på förbundsstyrelsens protokoll, på generalsekreterarens rapporter till förbundsstyrelsen, på genomgång av intern och extern kommunikation och annat relevant material. Vidare på intervjuer med valberedningens ordförande och generalsekreteraren samt på möten med förbundsstyrelsen och arbetsutskottet.

Vid en samlad bedömning av styrelsens och generalsekreterarens arbete finns anledning att påpeka

att det ekonomiska utfallet på nytt är mycket bra tack vare ett målmedvetet arbete,

att de övergripande målen till väsentliga delar har uppnåtts, samt

att adekvata åtgärder vidtagits med anledning av de motioner som behandlades vid förra årets stämma.

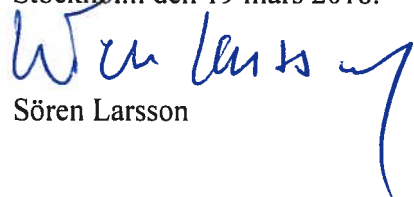
Kostnadskontrollen inom förbundet är fortsatt mycket god liksom förmågan att prioritera och kunna säga nej till olika propåer och önskemål. Förbundets verksamhet är mycket omfattande och mångfacetterad. Arbetet med verksamhetsplaneringen är därför viktigt liksom att man följer upp planen. Så tycks i hög grad vara fallet bland annat tack vare ett välfungerande samspel mellan styrelsen och tjänstemannaorganisationen.

Arbetet med att rekrytera fler medlemmar har prioriterats, men utan tillräcklig framgång. Det är dock angeläget att detta arbete fortsätter och att alla möjligheter prövas eftersom medlemmarnas andel av jaktkortslösarna har minskat från 59,1 till 58 procent.

Ett annat arbete som borde prioriteras är att få nya intäkter i en situation när medlemsintäkterna inte ökar och när ersättningen för det allmänna uppdraget ligger på oförändrad nivå år efter år. Balansräkningen är stark och det egna kapitalet uppgår till drygt 47 mkr och soliditeten till 45,7 procent. Det är därför lämpligt att förbundet utifrån denna styrkeposition prioriterar affärsutveckling för att på sikt kunna öka intäkterna. Det torde finnas goda möjligheter att komplettera både kärnverksamheten och verksamheten inom Jägareförbundet Service AB på ett sätt som stärker förbundets ekonomi.

Med hänvisning till ovanstående anser jag att det finns goda skäl för den rekommendation som den auktoriserade revisorn och jag lämnat i vår gemensamma revisionsberättelse, nämligen att förbundsstämman beslutar att bevilja styrelsen och generalsekreteraren ansvarsfrihet.

Stockholm den 19 mars 2018.

Sören Larsson

**Styrelsen och generalsekreteraren
för Svenska Jägareförbundet
Org. nr 802001-6658
får härmed avge årsredovisning för år 2017**

Svenska Jägareförbundet